

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ 25 ДЕКАБРЬ КУНИ ГРАНТ МАБЛАҒЛАРИНИ ФАОЛ ЖАЛБ ЭТИШ ВА УЛАРДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН ЙИҒИЛИШ ЎТКАЗДИ.

НУҚУ

1997-йил 27-августдан чиқа бoshлаган

www.huquq.uz

2019-Ҳ. 26-ДЕКАБР, №52 (1197)

МАЖБУРИЯТИНИ
БАЖАРМАЁТГАН
ОНАДАН
АЛИМЕНТ
УНДИРИЛДИ.
3-БЕТ

БОШ ПРОКУРАТУРАДА
СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ
ТИЗИМИДАГИ КОРРУПЦИЯ
ҲОЛАТЛАРИ ҲАҚИДА АЧЧИҚ
ВА ОЧИҚ ГАПИРИЛДИ.

2-БЕТ

ФЕРМЕР
ХЎЖАЛИГИНИНГ
ЎТГАН ЙИЛГИ
ҒАЛЛА ПУЛИ
УНДИРИБ
БЕРИЛДИ.
5-БЕТ

НАРКОМАНГА ДОРИХОНАДА НИМА БОР?

АҲОЛИ
САЛОМАТЛИГИГА
МАСЪУЛЛАРИНИ
ЎЗИ «ДОРИ»
САВДОСИ БИЛАН
ШУҒУЛЛАНГАН.

НЕГАДИР БУГУН
ЎҚИТУВЧИ ВА
ОТА-ОНАЛАР
ЎРТАСИДАГИ
КЎПРИК ОМОНАТ
БЎЛИБ ҚОЛДИ.
6-БЕТ

9-БЕТ

ФАҚАТ ЎЗ
РОҲАТИНИ
ЎЙЛАГАН
ФУҚАРО
ҚЎШНИЛАРИНИ
ГАЗСИЗ
ҚОЛДИРДИ.
10-БЕТ

БИЗ КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИМИЗ!!! БИЗ КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИМИЗ!!! БИЗ КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИМИЗ!!! БИЗ КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИМИЗ!!!

У аввалига ўзи ўтирган таксидаги ҳайдовчи билан йўловчининг суҳбатига аҳамият бермади. Бироқ йўловчи институт ёнида тўхтатишни сўраб, ҳайдовчи «Шу ерда ишлайсизми?» деганида хушёр тортиди. Йўловчи институтда декан ўринбосари бўлиб ишлашини айтган эди, ҳайдовчи ёнидан телефонини чиқарди-да, «Ака, агар йўқ демасангиз, телефон рақамингизни ёзиб олсам. Ким билади дейсиз, балки керак бўлиб қоларсиз» деб илтимос қилди.

Унинг сўзларидан кейин М.А. суҳбатга қўшилиб, у ҳам йўловчининг телефон рақамини ёзиб олишга изн сўради. Ўзини декан ўринбосари дея таништирган йигит исм-фамилияси билан телефон рақамини айтди. Шу билан улар хайрлашибди.

Орадан бир ҳафтача ўтгач, М.А.ни таниши Н.А. йўқлаб келди ва уч йилдан бери Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтига ҳужжат топшираётгани, аммо омади чопмаётганини айтиб, ҳасрат қилди. Унинг гапларини эшитган М.А.нинг ёдига таксида

танишган декан ўринбосари келди ва вақтни ўтказмай унга қўнғироқ қилди. Таксида учрашишганини айтиб, ўзини таништиради. Ўқишга кириш тараддуудидаги бир жиянига ердам беришни илтимос қилди.

Декан ўринбосари институтга келишни тайинлагач, икковлон йўлга чиқишди. О.Х. уларни яхши кутиб олди. Бироқ ҳужжат қабул қилиниши тугаганини айтиб, А.Косигин номидаги Россия давлат университети билан Ўзбекистон ҳамкорлигида очилган қўшма факультетга ҳужжат топширишни маслаҳат берди. Н.А. рози бўлгандан кейин уларни қабул комиссиясига юборди. У ерда ҳужжатларни топширган Н.А.га имтиҳон кунини СМС орқали хабар қилишларини айтишди.

Кўчага чиқишгандан сўнг М.А. декан ўринбосарига қўнғироқ қилиб, ҳужжатларни топширишганини айтди. Ўринбосар қабул комиссияси раиси билан гаплашман деб гапни қисқа қилди. Эртаси куни эса ундан М.А.нинг телефонида 3,5 рақами ёзилган

СМС келди. М.А. шу заҳоти унга қўнғироқ қилиб, «Соат уч яримда кўришамизми?» деб сўраган эди, «Олволинг!» деган жавобни эшитди. Аввалига нимани олиш кераклиги ҳақида бироз ўйланиб турди-да, кейин гапнинг маъзини чақиб, тегишли органларга бу ҳақда ариза билан мурожаат қилди.

Келишилган вақтда улар яна учрашибди. О.Х. ундан махсус ишлов берилган 3500 АҚШ долларини олган пайтда ашёвий далиллар билан қўлга олинди.

Жиноят ишлари бўйича Яккасарой тумани суди томонидан нафс қутқусига учиб, ҳам ишидан, ҳам обрўсидан айрилган собиқ декан ўринбосарига қилмишига яраша жазо тайинланди.

Ровшан ИСАБЕКОВ,
Тошкент шаҳар прокуратура бўлими
АМИБ катта терговчиси

ТОРА

КОРРУПЦИЯ ҲОЛАТЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

25 декабрь куни Бош прокуратурада Бош прокурор Ниғматилла Йўлдошев раислигида Коррупцияга қарши курашиш бўйича республика идоралараро комиссиясининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди.

Видеоселектор тарзида ўтказилган йиғилишда соғлиқни сақлаш тизимида коррупцияга қарши курашиш аҳоли ва қонунийликни таъминлашга доир масалалар муҳокама қилинди.

Тадбирда комиссия аъзолари, Ўзбекистон Республикаси Президенти администрацияси, Олий Мажлис Сенати ва Қонунчилик палатаси, Вазирлар Маҳкамаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Бош прокуратура масъул ходимлари ҳамда республика миқёсидаги тиббиёт муассасалари раҳбарлари иштирок этди.

Жойлардан вилоят ҳокимларининг соҳага масъул ўринбосарлари, прокурорлар, ҳудудий соғлиқни сақлаш бошқарма ва бўлимлари, тиббиёт муассасалари раҳбарлари ва тегишли идоралар вакиллари қатнашди.

Маълумки, Шавкат Мирзиёев Президент вазифасига киришган илк кунлардан бошлаб соғлиқни сақлаш тизimini тубдан ислоҳ қилишга, аҳолига сифатли тиббий хизматдан тўлақонли фойдаланиш имконини яратишга алоҳида эътибор қаратиб келмоқда.

Ўзинги уч йилда ушбу соҳага оид 170 дан ортиқ қонун ҳужжати қабул қилинди. Соҳани молиялаштириш йилдан-йилга ошириб боришда. Жумладан, 2018 йилда тиббиёт соҳасига 9,3 трлн. сўм ажратилган бўлса, 2019 йилда 12,1 трлн. сўм ажратилган ёки 30 фоиз ошган. Келаси йили ҳам соҳага 2,8 трлн. сўм ёки 23 фоиз кўп маблағ йўналтириш режалаштирилди.

Кейинги уч йилда 6 та ихтисослаштирилган, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган тиббиёт марказлари ташкил этилиб, уларнинг сони 16 тага етказилди.

Тез тиббий ёрдам бригадалари сони 818 тадан 1666 тага ёки икки баробарга кўпайтирилди, 1500 дан ортиқ «тез ёрдам» машиналари харид қилинди.

Туман ва шаҳар шифохоналарида 306 та янги, ихтисослашган бўлимлар, 1200 та тез тиббий ёрдам шохобчаси фойдаланишга қўйилди.

Тиббиёт соҳасидаги ислохотлар халқимизнинг қувончига қувонч қўймоқда, беморларнинг кўнглига малҳам бўлмоқда. Лекин соғлиқни сақлаш соҳасида кузатилаётган айрим камчиликлар, тизимда коррупция ҳолатлари мавжудлиги, баъзи шифокорлар содир этган қинғир ишлар соҳадаги хайрли ишларга соя солмоқда.

Шу сабабли соғлиқни сақлаш тизимида коррупцияга қарши кураш оқсатгани, тизимдаги айрим раҳбарлар бу илатдан қутула олмаётгани йиғилишда танқидий муҳокама этилди.

Бош прокурор ўз маърузасида соғлиқни сақлаш тизимида коррупция энг кўп тарқалган йўналишларини санаб ўтди. Жумладан, коррупция асосан ишга қабул қилиш, бюджет маблағини сарфлаш, пулли хизмат кўрсатиш, давлат ҳисобидан тиббий ёрдам олишга ордер бериш, тўғруқ комплексларида тиббий хизмат кўрсатиш, ногиронлиқни белгилаш, дори-дармон, тиббий буюм ва

жиҳозлар билан таъминлашда учраётгани кўрсатилди.

Йиғилишда сўнгги икки йилда соғлиқни сақлаш тизимидаги 581 нафар ҳодим турли жиноятларни содир қилгани учун жиноий жавобгарликка тортилгани, 114 нафари содир этган қилмиш коррупцион жиноят ҳисобланиши танқид қилинди.

Жавобгарликка тортилган ходимларнинг 3 нафари вазирлик марказий маҳкамасида ва ихтисослаштирилган тиббиёт марказларида, 49 нафари вилоят ҳамда 529 нафари туман-шаҳар миқёсидаги муассасаларда фаолият олиб борган.

Ҳудудларда жиноий жавобгарликка тортилганлар кўпроқ Фарғона, Андижон, Самарқанд, Наманган, Қашқадарё, Сурхондарё ва Хоразм вилояти ҳисобига тўғри келган.

Бу даврда 115 нафар тиббиёт ходими жиноий бепарволик ва эътиборсизликка йўл қўйган. Жумладан, 50 та ҳолатда беморга ўз вақтида малакали тиббий ёрдам кўрсатмагани, 24 та ҳолатда даволаш ишларини нотўғри олиб бургани, 13 та ҳолатда жароҳлик операциясини ўтказмагани ёки нотўғри ўтказгани, 7 та ҳолатда касаллиқни барвақт аниқлаш чорасини кўрмагани учун улар жиноий жавобгарликка тортилган.

Репродуктив саломатлик, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, айниска, туғруқ комплексларидаги тамағирлик ва бошқа суниётсўмчиликлар учун 69 нафар тиббиёт ходими жиноий жавобгарликка тортилгани танқид қилинди. Масалан, Бектемир тумани марказий поликлиникаси шифокори ҳомиладор аёлни диспансер рўйхатига киритиш учун 150 минг сўм, ҳомиладор яна бир аёлни диспансер назоратига олиш учун 350 минг сўм олгани учун жиноий жавобгарликка тортилди.

Самарқанд вилояти перинатал маркази шифокори ҳомиладор аёлдан туғруқни жароҳлик йўли билан ўтказиш эвазига 500 минг сўм беришни талаб қилиб олганида ушланган.

Тошкент шаҳридаги 4-туғруқхона шифокори эса ҳомиладор аёлнинг 14 ҳафталик ҳомиласини аборт қилиш эвазига 300 доллар олганда фож этилган.

Бюджет маблағининг сарфлаши, ўзаро ҳисоб-китоб ва пулли хизмат жараёнидаги тизимли камчиликлар коррупцияни келтириб чиқараётган асосий омиллардан бири эканлиги кўрсатиб ўтилди.

Молия вазирлиги ҳузуридаги давлат молиявий назорат департаменти томонидан сўнгги икки йилда текшириш ўтказилган 1591 та тиббий муассасанинг 1311 таси ёки 82 фоизда молиявий қонунбузарликлар аниқланган.

Факат тергов ўтказилган ишлар бўйича бу даврда муассасаларда қарийб 92 млрд. сўм маблағ ўзлаштирилган.

Бош прокуратура ҳузуридаги Икти-содий жиноятларга қарши курашиш департаменти томонидан Республика ихтисослаштирилган ақшур ва гинекология илмий-амалий тиббиёт марказида

ўтказилган ўрганишда марказ мансабдорлари сўнгги икки йилда 15,3 млрд. сўм, шу жумладан, пулли хизматдан тушган 13,2 млрд. сўм нақд пулли банкка топширмасдан ҳамда ходимларнинг 1,1 млрд. сўм иш ҳақини таркатмасдан ўзлаштиргани аниқланган.

Ҳозир ушбу ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, марказнинг 5 нафар мансабдор шахси қамоққа олинган.

Йиғилишда давлат ҳисобидан тиббий ёрдам кўрсатиш жараёни очик ва шаффоф эмаслигига эътибор қаратилди. Оқибатда ордер бериш жараёнида турли қонунбузилишларга йўл қўйилмоқда.

Ногиронлиқни белгилаш, ногиронларни тиббий қўриқдан ўтказиш ва тиббий-ижтимоий реабилитация қилиш борасидаги бюрократик тўсик ва коррупцион ҳолатлар аҳолининг ҳақли норозиликка сабаб бўлаётгани алоҳида қайд этилди.

Бош прокурор маърузасида алоҳида анатомик нуқсонлар, яъни қўл, оёғи ампутация қилинганлар, болаликдан туғма ногиронлар, даун касаллигига чалинганлар ногиронлиқни олиш учун 4 ойдан 6 ойгача бехуда даволанишга мажбур бўлаётганини танқид қилди. Мисол учун, Янгирек туманида 1994 йилда туғилган, болаликдан ногиронлиги яққол кўриниб турган Д. ногиронлик гуруҳини олиш учун 2019 йил март ойидан 4 ой 20 кун даволанишга мажбур бўлган.

Ногирон фуқаролардан ногиронлиқни расмийлаштириш учун тамағирлик қилинаётгани ўта ташвишли эканлиги таъкидланди. Масалан, Каттақўрғон шаҳар тиббиёт бирлашмасига қарашли тиббий маслаҳат комиссияси раиси 2-гурӯх ногирони бўлган Т.га умрбод ногиронлиқни белгилаб бериш эвазига ундан 1,5 млн. сўм пора олганда ушланган.

Тиббиёт муассасаларини давлат ҳисобидан дори-дармон, тиббий буюм ва жиҳозлар билан таъминлашда бюджет маблағини самарасиз ишлатиш, ўзлаштириш ва суниётсўмчилик ҳолатлари тиббий хизмат сифатини оширишда қўшпа моаммоларни келтириб чиқараётганига Бош прокурор алоҳида тўхталди. Мисол учун, «Ўзмедимпекс» давлат қорхонаси мансабдорлари қорхонда «Ампицилин», «Цефазолин», «Цефтриаксон» ва шу каби дориларни бир неча баробар қиммат нархда сотиб олиб, 9,3 млн. АҚШ доллари ва 4 млрд. сўм бюджет маблағини талон-торож қилган.

Қорақалпоғистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги мансабдорлари 1,8 млрд. сўмлик дориларни қиммат нархда харид

қилиб, бюджет маблағи талон-торож қилинишига йўл қўйган.

Мазкур ҳолатлар юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ўтказилмоқда.

Талон-торож ва суниётсўмчиликнинг сабабларидан бири соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимида дориларга эҳтиёжни шакллантириш бўйича мавжуд тартибга умуман амал қилинмаслиги экани кўрсатиб ўтилди.

Оқибатда дори-дармонларга талабни ҳақиқий эҳтиёждан келиб чиқиб белгилаш ўрнига айрим дориларнинг асоссиз равишда эҳтиёждан ортиқча харид қилиниши бюджет маблағларини совуришга шароит яратмоқда. Масалан, 2019 йилнинг 8 ойида республика бўйича 464 млн. сўмлик 538 турдаги дориларга яроқлилик муддатида талаб бўлмаган ҳамда муддати ўтгач, йўқ қилинган.

Шифокорларимиз беморларга дори-дармон буюриш, ихтисослашган текширувларга йўлланма беришни ҳақиқий маънода «бизнес»га айлантириб юборгани аҳолининг ҳақли норозиликка сабаб бўлаётгани, бу борада вазирлик мутасаддилари томонидан профилактик ишлар олиб борилаётгани кескин танқид қилинди.

Бош прокурор даволаш ишларидан мақсад юртимизни хорижда ишлаб чиқарилган бўлар-бўлмас дорилар ўтказилаётган бозорга айлантириш эмас, балки том маънода аҳоли саломатлигини асраш бўлиши кераклигига эътиборни қаратди.

Бундан ташқари, йиғилишда соғлиқни сақлаш тизимида қонунийликни таъминлаш, айниска, репродуктив саломатлиқни, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, юқумли касалликлар, сил, одамнинг иммунитет танқислиги вируси кенг тарқалишининг барвақт олдини олиш, қон тизими касаллиқларининг оғир турларини диагностика қилиш ҳамда даволашдаги муаммоларга тўхталиб ўтилди.

Тадбир давомида соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидаги мутасадди ходимларнинг йўл қўйилган қонунбузилишлар ва камчиликлар бўйича тушунтириш ва изохлари эшитилди.

Йиғилиш якунида соғлиқни сақлаш соҳасини коррупциясиз соҳага айлантириш, қонун бузилиш ва камчиликларни бартараф этиш бўйича комплекс тадбирларни амалга оширишга қаратилган қарор қабул қилинди.

Фарҳоджон НАЗАРОВ,
Бош прокуратура бошқарма прокурори

БОШ
ПРОКУРАТУРА
НИГО'ХИДА

КАССИР НЕГА ИШ ЖОЙИДА БЎЛМАГАН?

«Potribitel_bukhara» интернет тармоғига
жойлаштирилган танқидий мақола юзасидан

Мажбурий ижро бюроси томонидан «potribitel_bukhara» тармоғига жойлаштирилган мурожаат ўрганилди.

Мурожаатда МИБнинг Ромитан тумани бўлими биносидан жойлашган «Ипотекабанк»нинг Бухоро вилояти филиали 17-коммунал кассаси кассири соат 9:10 да иш жойида бўлмагани ва халқ кутиб тургани кўрсатилган.

Аниқланишча, МИБ ва «Ипотекабанк» бошқаруви ўртасида 2019 йил 3 июлда имзоланган электрон тўлов тизимлари орқали коммунал ва бошқа мажбурий тўловларни қабул қилиш бўйича ҳамкорлик қилишувига асосан МИБнинг бўлимлари қошида ташкил этилган банк кассасининг иш вақти меҳнат қонунийлигига асосан 9:00 дан 18:00 гача этиб белгиланган.

«Ипотекабанк»нинг Бухоро вилояти филиали 17-коммунал кассаси назоратчи кассири Н.Ҳамидов «Ипотекабанк» Бухоро вилояти филиалига 2019 йилнинг 9 сентябрь куни соат 9:00 да иш юзасидан чақиртирилгани боис ўз иш ўрнида бўлмагани ва соат 10:00 да келиб ишларини давом эттиргани аниқланди.

Коммунал касса назоратчи кассири Н.Ҳамидовга келгусида қайд этилган қилишув шартларига риоя қилиши лозимлиги тушунтирилди.

Мурожаатни кўриб чиқиш натижаси бўйича МИБ Ромитан тумани бўлими томонидан муаллифга жавоб хати юборилган.

Бош прокуратуранинг жамоатчилик
билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот бўлими

ҚАҲРАМОНЛАР ЁДИ

Шу кунларда хизмат бурчини бажариш чоғида қаҳрамонларча ҳалок бўлган ўғлонларимизни хотирлаш мақсадида «Хотира абадий, қадр муқаддас» шиори остида тадбирлар ўтказилмоқда.

Хусусан, Фарғона ҳарбий прокуратураси ва Шарқий ҳарбий округ қўшинлари қўмондонлиги томонидан хизмат бурчини бажариш чоғида қаҳрамонларча ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар хотирланди.

2000 йилнинг август ойида халқаро террорчиларнинг таҳдидини қайтаришда элимизнинг ўнлаб мард ўғлонлари фидоийлик намуналарини кўрсатган. Уларнинг орасида 1975 йил 31 март куни Фарғона шаҳрида туғилган, 1993 йилдан Ўзбекистон Қуролли қучлари сафида хизматни бошлаган сержант Дилшод Асанов ҳам бор эди. Террорчиларни яқсон қилиш бўйича олиб борилган жанговар ҳаракатларда Дилшод жасорат кўрсатди. Бироқ навбатдаги жанговар топшириқни бажариш вақтида мардларча ҳалок бўлди.

Фарғона шаҳридаги «Ифтихор» маҳалла фуқаролар йиғинида улғайган Дилшод Асанов нафакат маҳалласининг, балки бутун Фарғонанинг ифтихоридир. Ватан сарҳадларини душмандан ҳимоя қилиб кўкрагини ўкка тутган азамат йигитнинг номи у яшаган кўчага берилган.

Фарғона ҳарбий прокуратураси ходимлари ва Шарқий ҳарбий округ қўшинларининг бир гуруҳ ҳарбий хизматчилари Дилшод Асановнинг хонадонига унинг хизматдош дўстлари билан бирга ташриф буюришди. Марҳум яхши сифатлари билан хотирланиб, унинг ота-онасига совға-саломлар топширилди.

Шерзод САИДОВ,
Фарғона ҳарбий прокурори

SAYYOR QABULLAR

ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛИШ – ОЛИЙ САОДАТ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Нигматилла Йўлдошев Қизилтепа туманида ижтимоий-иқтисодий соҳада амалга оширилаётган ишлар, аҳолининг турмуш тарзи билан танишди.

Дастлаб Бош прокурор «Гумбаз» маҳалла фуқаролар йиғинида истикомат қилувчи ногиронлар Ф.Бўронов ва А.Рўзиевнинг хонадонларига келиб, уларнинг аҳволидан хабар олди.

Аҳоли талаби эътиборга олиниб, «Гумбаз» маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудидаги 1,5 км. тупроқ йўлга шағал ётқизиши, кўча бўйлаб 20 та электр симёғоч ўрнатилиши таъминланди. Шунингдек, «Ғойибон» маҳалла фуқаролар йиғинида ҳам 500 метр йўлга асфальт ётқизилди, электр трансформатори фойдаланишга топширилди.

Ташриф доирасида Бош прокурор «Кулолон» маҳалла фуқаролар йиғинида куз-киш мавсумига тайёргарлик ишлари билан танишди. Маҳалла ахли истаги асосида хонадонларга 210 дона суюлтирилган газ баллонни ҳамда 2 тонна кўмир тарқатилди. Худуд аҳолиси билан учрашувда уларнинг муаммолари эшитилди ва турмушини янада яхшилаш чоралари кўрилди.

Шундан сўнг Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Навоий вилояти прокуратурасида

жисмоний ва юридик шахслар вакиллари иштирокида сайёр қабул ўтказди. Қабул жараёнида 30 нафар жисмоний шахс ва юридик шахсларнинг вакили қабул қилиниб, мурожаатларнинг 5 таси жойида қаноатлантирилди. Мурожаатларнинг 10 таси суд, 6 таси прокуратура, 7 таси ички ишлар органларининг қарорлари, тергов ва суриштирув жараёни ҳамда 7 таси ижтимоий-иқтисодий масалаларга оид бўлиб, уларни ҳал этиш чоралари кўрилди.

Бош прокурор Кармана тумани прокуратураси янги биносининг очилиш маросимида ҳам қатнашиб, ходимларга яратилган шароитлар билан танишди.

Ойбек КУРБОНОВ,
Навоий вилояти прокуратураси бўлим бошлиғи

Бағдод туманидаги «Пахтаобод» маҳалла фуқаролар йиғинида аҳоли билан учрашув ташкил этилди. Унда Фарғона вилояти прокурорининг ўринбосари Ш.Турдалиев, вилоят ва туманларнинг 2-сектор штаблари аъзолари, туман секторлари раҳбарлари, турли ташкилот ва корхоналарнинг раҳбарлари қатнашди.

Сайёр қабулда 32 нафар фуқаронинг мурожаатлари тингиланди. Муаммоларни бартараф этиш бўйича вилоят прокурори ўринбосари томонидан тегишли ташкилотларга кўрсатмалар берилди.

Шу куннинг ўзида мурожаатчиларнинг талабини қондириш мақсадида сектор ҳудудида жойлашган «Бағдод» ва «Пахтаобод» МФЙдаги 30 та кам таъминланган оилага 15 тонна сифатли кўмир етказиб берилди.

«Мурувват» МФЙда яшовчи 4 нафар фуқарога шартнома асосида янги газ баллонни топ-

ширилди. Самандарак, Бағдод, Чўринди маҳаллаларидаги таъмирталаб кўчаларга шағал тўкилиб, 750 метрдан ортиқ йўл текисланди. Бекобод ва Самандарак маҳаллаларида 200 дан ортиқ хонадоннинг электр таъминоти яхшиланди. Моддий ёрдам сўраб мурожаат қилган бешта кам таъминланган оиланинг ҳолидан хабар олиниб, беш турдаги озиқ-овқатлар тарқатилди.

«Пахтаобод» МФЙдаги 8-кишлоқ оилавий поликлиникасида юздан ортиқ фуқаро чуқурлаштирилган тиббий кўрикдан ўтказилди. Касаллик аниқланган беморларни даволаш чоралари кўрилди.

Меҳнатобод кишлоғида саховатли тадбиркорлардан бири томонидан болалар учун замонавий футбол майдони фойдаланишга топширилди. Қишлоқда хомийлар кўмағида 300 ўринли мактаб қурилиши давом этмоқда.

Мирзобедил НАЗАРОВ,
Бағдод тумани прокурори

ОНА АЛИМЕНТ ТЎЛАДИ

Ақсарият ҳолларда фарзандлар таъминоти учун оталардан алимент ундирилади. Шундан фарқли ўлароқ бу ижро ишида алимент онадан ундирилди.

Меҳрангиз Явмутова (исм-фамилиялар ўзгартirilган) Бухоро шаҳрида туғилган Иброҳим Жаъфаров билан турмуш қуриб, 3 нафар фарзанд кўришган. Бу бир оила учун катта бахт. Бироқ бахт қушини сақлаб қолиш ҳамма-нинг ҳам қўлидан келавермайдиган. Меҳрангиз ҳам шу хатога йўл қўйди. Фуқаролар ишлари

бўйича Бухоро туманлараро судининг 2018 йил 10 июлдаги буйруғига биноан отаси билан яшаётган фарзандларга Меҳрангиз алимент тўлаши лозимлиги белгилаб қўйилди.

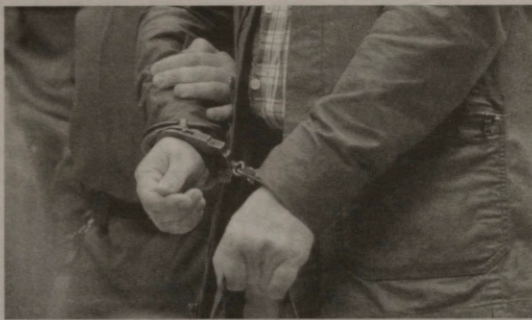
МИБ Бухоро шаҳар бўлими ижро ҳаракатларига киришди. 2019 йил 7 декабрь куни Меҳрангиз Явмутовадан вояга етмаган фарзандлари таъминоти учун 11 млн. 454 минг сўм алимент ундирилиши таъминланди.

Ҳалим ЖАМОЛОВ,
МИБ Бухоро шаҳар бўлими давлат ижрочиси

Бош прокуратура қошида ва ҳудудий прокуратура органларида ташкил этилган штаблар томонидан сайлов жараёни давомида 450 дан зиёд сайлов билан боғлиқ интернет маълумотлари жамланган.

26-ДЕКАБР 2019-Ҳ.
ҲУҚУҚ № 62
(1187)

3

SHARH

ШАХСНИ УШЛАШ ВИДЕОГА ОЛИНАДИ

Бугун кўп тилга олинаётган масала – коррупция ва порахўрликка қарши курашда энг самарали йўл жамиятнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтириш эканлигини барчамиз тушуниб турибмиз. Сабаби, қонунларни яхши билган фуқаро кимгадир пора бериб ишини тез ҳал қилишни, мансабдорлар эса тамага шама қилишни ўйламайди.

Шу билан бирга, Конституция ва қонун устуворлигига эришишда жамоатчилик назоратининг таъсирчан шакллари жорий этиш, оммавий ахборот воситалари вакилларига ҳар қандай шаклда таъйик ўтказишга йўл қўйилмаслиги ҳам алоҳида аҳамиятга эга.

Давлат раҳбарининг 2019 йил 13 декабргаги «Конституция ва қонун устуворлигини таъминлаш, бу борада жамоатчилик назоратини кучайтириш ҳамда жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига мувофиқ Конституция ва қонун устуворлигини таъминлаш, бу борада жамоатчилик назоратини кучайтириш ҳамда жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш бўйича чора-тадбирлар дастури тасдиқланди.

Эндиликда 2020 йил 1 мартдан бошлаб аҳоли масканларининг меъморий қиёфасини тубдан янгилаш ва обodonлаштириш, шунингдек, уларда комплекс қурилиш ва реконструкция қилиш ишларини амалга оширишга оид қарорлар дастлаб ўша ҳудуддаги аҳоли ўртасида муҳокама қилиниб, жамоатчилик экспертизасидан ўтказилади.

1 апрелдан бошлаб эса шахсни ушлаш, унга процессуал ҳуқуқларини тушунтириш, ҳимоячидан воз кечиш ҳаракатларини мажбурий тарзда видеотасвирга тушириш тартиби жорий этилади. Ҳуқуқий муҳофаза қилувчи органлар ходимлари зиммасига улар шахсни ушлаганидан сўнг унинг ушлангани ва ушлаб турилган жойи тўғрисида унинг оила аъзоларидан бирини, улар бўлмаган тақдирда эса бошқа қариндошларини ёки яқин кишиларини дарҳол хабардор қилиш мажбурияти юкланади.

Бундан ташқари, мазкур ҳужжатда қонун ижросини таъминлашнинг самарадорлигини ошириш юзасидан бир қатор вазифалар белгиланди. Хусусан, Олий суд Бош прокуратура, Давлат хавфсизлик хизмати, Ички ишлар вазирлиги ва Адлия вазирлиги билан биргаликда 2020 йил 1 майга қадар прокурор, суриштирувчи ёки терговчининг жиноят ишини қўзғатиш, жиноят иши қўзғатишни рад этиш, тафтиш тайинлаш, суриштирув ёки дастлабки терговни тўхтатиш ва жиноят ишини тугатиш ҳақидаги қарорлари устидан манфаатдор шахслар томонидан бевосита судга шикоят қилиш ҳамда суд ишларини ҳал этишга аралашиб, жумладан ишнинг тўлиқ ва ҳолисона ўрганилишига тўсқинлик қилиш, адолатсиз ҳукм, қарор ёки ажрим чиқарилишига эришиш мақсадида судьяга турли шаклда таъсир ўтказиш бўйича жавобгарликни кучайтиришни назарда tutувчи қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш белгилаб қўйилди.

Шунингдек, 2020 йил 1 мартга қадар барча давлат органлари ва ташкилотлари фаолиятининг очиқлигини таъминлаш, уларда жамоатчилик, хусусан, оммавий ахборот воситалари билан алоқаларни янги босқичга кўтариш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиб, тасдиқлаш кайд этилди.

Умуман, мазкур қарор жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини қатъий ҳимоя қилиш орқали мамлакатимизни жадал ривожлантиришга хизмат қилади.

Азизбек САМАДОВ,
Бош прокуратура бошқарма прокурори

REPORTAJ

АҲОЛИ ЭЪТИРОЗИ ЎЗЛАРИ ИШТИРОКИДА ЎРГАНИЛДИ

Газетамизнинг 2019 йил 11 апрелдаги 15-сонида чоп этилган «Каналларга оқизилаётган канализация» сарлавҳали мақолада Чирчиқ дарёсига оқизилаётган канализация сувлари сабаб Бектемир туманида таралаётган бадбўй хид сабаблари очиқланган эди. Бу сафар эса Зангиота туманида жойлашган «Сувсоз» ДУК Бўзсув аэрация станцияси (БАС) фаолияти билан танишдик.

БАС идорасига етиб борганимизда мазкур ҳудуддаги Намуна ва Шойимкўприк маҳаллаларининг фаоллари жам бўлиб турганига гувоҳ бўлдик. Каналдан анкиётган бадбўй хид аҳоли эътирозига сабаб бўлгани учун мутасаддилар уларни ҳам таклиф қилишган экан. Масъуллар томонидан маҳаллаларти фаоллари ва ОАВ вакилларига БАС фаолияти, шахардан канализация қувурлари орқали келадиган оқава сувлар қай тартибда тозаланиб, Бўзсув каналига чиқариб юборилиши ҳақида тушунтириш берилди. Маълум бўлишича, оқава сувлар биологик усулда тозаланар экан. Бундай усулда сув 70 фойз тозаланади.

Бўзсув аэрация станцияси пойтахтнинг Олмазор, Шайхонтохур, Учтепа, Юнусобод ва Чилонзор туманлари канализация қувурлари орқали келган оқава сувларни тозалаш билан шугулланади. Иншоотнинг қуввати 1970 йилда суткасига 200 минг м³ бўлган бўлса, ҳозир бу кўрсаткич 730 минг м³.

Станциядаги технологик қурилмаларнинг моддий ва маънавий эскиргани туфайли тозалаш самарадорлиги 30 фойз эди. Шунинг учун 2012 йилга келиб оқава сув ташлашнинг меъёри (ПДС) талабларини бажариш учун эскирган техно-

логик қурилмаларни замонавий қурилмаларга алмаштириш чоралари кўрилди. Модернизация ишлари 2017 йилда якунланиб, самарадорлик оширилди. Натижада оқава сувлар 75 фойз тозаланган ҳолатга келтирилди.

Жараён билан танишар эканмиз, оқава сувларни тозалаш белгиланган меъёрлар асосида амалга оширилаётганининг гувоҳи бўлдик. Ҳўш, унда муаммо қасрда?

– Бўзсув ГЭСлар каскадида реконструкция ишлари олиб борилаётгани сабабли оқава сув чиқариладиган очиқ сув ҳавзасининг 3-3,5 км. масофасида сув оқими тургун ҳолатга тушиб қолган. Натижада канал тубига муаллақ моддаларнинг чўкиши туфайли атроф-муҳитга хид чиқиб турибди, – деди Тошкент шаҳар оқава сув тармоқлари бошқармаси бошлиғи Максуд Аббосхонов.

Қуйи Бўзсув ГЭСлар каскади 1-ГЭС раҳбари Баҳром Мирхожиев ушбу ҳолатга изох берар экан, ҳозир модернизация ишлари олиб борилаётгани, 2020 йилнинг март ойида биринчи ирригат ишга тушиб, каналда сув юриши яхшиланишини, тезлашишини таъкидлади. Маҳалла фаоллари ҳам юзга келган вазиятни тушунишди ва аҳоли билан мулоқотга киришиб, ҳолатга бевосита

жараённинг ўзида тушунтириш бергани учун станция жамоасига миннатдорлик билдиришди.

Демак, келаси йил март ойидан бу ҳудуддан бадбўй хид чекинади. Бироқ яна бир жиҳатни назардан четда қолдириб бўлмайди. «Сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисида»ги қонунга мувофиқ сув объектиларига оқинди сувларни оқизиб сув объекти таркибидида ифлословчи моддаларнинг белгилаб қўйилган меъёрлардан ошиб кетишига йўл қўймаслик шарти билан, шунингдек, сувдан фойдаланувчи ҳамда сув истеъмолчиси бундай оқинди сувларни экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва санитария назорати органлари томонидан белгилаб қўйилган даражада тозалаб бериш шарти билангина йўл қўйилиши белгиланган. Яъни, ишлаб чиқарувчи корхоналар захарли кимёвий моддалар, бўёқ билан ифлосланган оқава сувларни бирламчи тозалашдан ўтказгандан сўнггина канализация қувурларига ташлашлари шарт.

Иншоотга «Baytex», «Saff textile», «Soft mega textile» ва бошқа тўқимачилик корхоналарида локал тозалаш иншоотлари ишласмаслиги туфайли ҳар қуйи ифлос сув коллекторлардан келади. Иншоот эса бўёқни тозалашга мўлжалланмаган. Натижада тозаланган сувлар қорамтир рангда Бўзсув каналига тушади. Иншоотда кимёвий физик усул билан рангин тозалайдиган иншоот қурилишига жой йўқ. Шунинг учун Тошкент шаҳридаги тўқимачилик корхоналари ўз локал иншоотларини қуриши зарур.

Афсуски, кимёвий моддалар билан ишловчи корхоналарнинг аксарияти бундан кўра белгиланган жаримани тўлашни афзал билимқда. Улар экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва санитария назорати органлари томонидан белгиланган тоvon пулини тўлаб, чикинди сувларини бемалол канализацияга оқизиб юбормоқда.

Демак, бу борада сайловди ташвиқоти вақтида катта-катта ваъдаларни берган депутатлар ҳам бош қотириб кўрмоғи ва қонунчилиқни тақомиллаштириш ҳақида таклиф киритмоғи лозим.

Ўз мухбиримиз

ПРОКУРОР ВАКОЛАТИ ТАЪМИНЛАНМОҚДА

Мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари ва эркинликларининг кафолати сифатида адолатли суд-ҳуқуқ тизимини шакллантириш борасидаги ислохотлар изчил давом этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 21 октябрдаги «Суд-ҳуқуқ тизимини янада ислох қилиш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилиш кафолатларини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони билан суд ҳокимиятининг мустақил тармоғи бўлган маъмурий судлар ташкил этилган эди.

Шунингдек, маъмурий ишларни қўриб чиқишнинг процессуал тартибини белгилаш, давлат органлари фаолиятида қонунийликини мустаҳкамлаш, жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини амалга оширишнинг замонавий тартибини жорий этишга қаратилган Маъмурий суд ишларини юритиш тўғрисидаги кодекс ва «Маъмурий тартиб-таомиллар тўғрисида»ги қонун қабул қилинди.

Мазкур ислохотларнинг мантикий давоми сифатида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 15 февралдаги «Прокуратура органларининг қабул қилинаётган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ижросини таъминлашдаги фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармонига асосан Бош прокуратура тузилмасида Маъмурий суд иши юритувида прокурор ваколатларини

таъминлаш бошқармаси ташкил этилди.

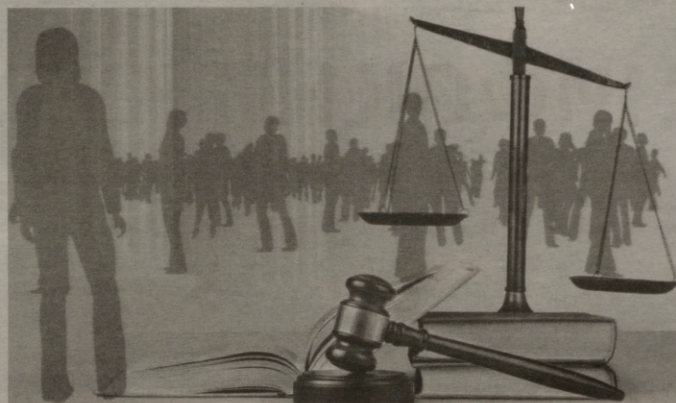
Бошқарма ўз вазифаларини бажариш юзасидан муайян ишларни амалга оширмоқда. Жумладан, 2019 йилнинг 11 ойи-

Судларнинг 935 та ноқонуний қарори қонунга мувофиқлаштирилган.

да маъмурий судлар томонидан жами 388 099 та иш қўрилган бўлиб, уларнинг 19275 таси оммавий ҳуқуқий низолаarga оид, 368 824 таси маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишлардир.

Судларда қўрилган 18 мингдан ортиқ ишда прокурор иштироки таъминланиб, прокурор протести асосида судларнинг 935 та ноқонуний қарори қонунга мувофиқлаштирилган. Хусусан, апелляция инстанциясида 118 та, кассация инстанциясида 774 та ва Олий суднинг назорат инстанциясида 43 та қарор протест асосида бекор қилинган ёки ўзгартирилган.

Бевосита бошқарма ходимлари томонидан Олий судда назорат тартибиде қўрилган 600 дан ортиқ ишда прокурор ваколати таъминланиб, қонуний, асосли ва адолатли қарор қабул қилиш юзасидан асослангилган фикрлар берилган. Жумладан, Олий суднинг маъмурий

ишлар бўйича судлов ҳайъатида прокурор иштироки таъминланиб, қонуний ва адолатли қарор қабул қилиш ҳақида судга фикр берилиши натижасида 38 та маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги иш шахсининг ҳаракатида ҳуқуқбузарлик аломати мавжуд эмаслиги сабабли МЖТКнинг 271-моддаси 1-бандига асосан тутатилган.

Жисмоний ва юридик шахслардан келиб тушган 250 та мурожаат бевосита бошқарма томонидан ҳал этилиб, уларнинг 20 таси қаноатлантирилган. Мисол учун, Тахياتош тумани ҳокимиятининг «Замира» фермер хўжалигининг ерини захирага олиш бўйича қарорини ҳақиқий эмас деб топиш ҳақидаги аризаси Хўжайли тумани маъмурий суди ва Қорақалпоғистон Республикаси суди апелляция инстанцияси томонидан рад этилган.

Ягона суд амалиётини шакллантиришга қаратилган 60 дан ортиқ тақлиф берилган.

Бош прокурор ўринбосарининг протести асосида Олий суднинг 2019 йил 26 августдаги қарори билан қуйи инстан-

ция қарорлари бекор қилиниб, фермер хўжалигининг аризаси қаноатлантирилди ва унинг бузилган ҳуқуқлари тикланишига эришилди.

Шунингдек, бошқарма томонидан соҳада юзага келаётган муаммолар таҳлил қилиниб, Олий суд пленумининг қарорлари, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги ва Маъмурий суд ишларини юритиш тўғрисидаги кодексларга ягона суд амалиётини шакллантиришга қаратилган 60 дан ортиқ тақлиф берилган.

2019 йилнинг апрель ойида Наманган, Хоразм ва Тошкент вилоятлари, сентябрь ойида Фарғона ва Қашқадарё вилоятларига борилиб, туман ва шаҳар прокурорларининг соҳа бўйича ёрдамчилари фаолияти таҳлил қилинди ва уларга судларда иш қўрилишида сифатли прокурор ваколатини таъминлаш ҳамда иш юзасидан судларга асослангилган фикр бериш бўйича ёрдам кўрсатилди.

Бундан ташқари, Бош прокуратура академияси билан ҳамкорликда туман (шаҳар) прокурорлари ёрдамчиларининг маҳоратини ошириш мақсадида мунтазам равишда ўқув машғулоти ташкил этиб келинмоқда.

Дилшод АХМЕДОВ,

Бош прокуратура бошқарма бошлиғи

SEKTOR FAOLIYATIDAN

АҲОЛИ ФАРОВОНЛИГИ ЙЎЛИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 3182-қарори асосида ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг янги тизими жорий этилди.

Бугунги кунда Қорақалпоғистонда прокурор секторлари 94 та МФЙ, ОФЙ, ШФЙда жойлашган 76038 та хонадонда истикомат қилувчи 444 933 нафар фуқаронинг турмушини, ижтимоий муҳофазасини, уй-жой ва коммунал шароитларини яхшилаш мақсадида самарали фаолият олиб бормоқда. Бунинг учун секторлар ҳудудда 82 та кичик гуруҳ ташкил этилиб, уларга 346 нафар ходим жалб этилган.

2019 йилнинг ўтган даврида аҳоли орасида уйма-уй юриш давомида 6534 та муаммо аниқланиб, бартараф этилган. Масалан, Нукус ва Тўртқўл тумани прокурорлари сектордаги «Баканшақли» ОФЙда яшовчи З.Бекманова ҳамда «Ўзбекистон» ОФЙда яшовчи Н.Базаров ва А.Сариевларнинг уйлари ҳашар йўли билан таъмирланиб, қўшимча хоналар қуриб берилди.

Нукус туманида «Баканшақли» ОФЙда яшовчи Г.Тажиқуловнинг 2001 йилда туғилган фарзанди Н.Айтжановани Тошкент шаҳрида қўз касаллиги бўйича жаррохлик амалиётидан ўтказиш учун банк пластик картасига ҳомийлар ҳисобидан 8

млн. сўм пул ўтказиб берилди.

Шу билан бирга, ижтимоий ва бошқа объектларда аниқланган муаммоларнинг 383 таси бартараф этилди. Масалан, Нукус шаҳар прокурори секторидеги «Кутлў макан» МФЙнинг Аязқалъа ва Кўкқўл кўчаларига бетон симёғоч ўрнатилиб, ушбу маҳалладаги 52 та хонадон электр энергияси билан, Тахياتош туман прокурори секторига бириктирилган «Кенегес» ОФЙнинг Жанақалъа аҳоли пункти эса магистрал газ қувурига улашиб, 43 та хонадон табиий газ билан таъминланди.

Шуманай тумани прокурори секторидеги Пахтачи овулининг 1,6 км йўлига асфальт ётқизиби, 134 та хонадоннинг муаммоси ҳал этилди.

Бундай ижобий ишларни республиканинг бошқа ҳудудларида ҳам кузатиш мумкин.

Прокурор секторларида қилинаётган ишлар аҳоли муаммоларини ҳал этишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Бобуржон РАДЖАБОВ,

Бош прокуратура бошқарма катта прокурори

NAZORAT

ҚОНУН ИЖРОСИ БИЛАН ...

Юртимизда фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш учун етарли ҳуқуқий асослар яратилган. «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги қонун ҳам шулар жумласидандир.

Денов тумани прокуратурасига 2019 йилнинг ўтган даврида жисмоний ва юридик шахслардан 2764 та мурожаат келиб тушган бўлиб, шундан 1465 таси ҳал қилинган, 556 таси қаноатлантирилган. Масалан, тумандаги «Аминов Мамасайд» фермер хўжалиги раҳбари Б.Мамасидов ўз мурожаатида «Шўрчи дон маҳсулотлари» АЖ 2018 йили топирилган ғалла ҳақи – 20 млн. 300 минг сўм пулни тўлаб бермаётганини баён қилган. Туман прокуратурасининг аралашуви билан ушбу маблағ «Шўрчи дон маҳсулотлари»дан фермер хўжалигига тўлиқ тўлаб берилди.

Намозгоҳ маҳалласида яшовчи А.Абдурахмонов яшаш жойида ичимлик суви йўқлиги, «Обод маҳалла» дастурига асосан янги қувур ўтказилаётгани, аммо сув дастурда белгиланган жойгача ўтказилмасдан қолиб кетаётганидан норози бўлиб мурожаат қилган. Ўрганиш давомида фуқаронинг

талаби қаноатлантирилди.

Нуристон маҳалласида яшовчи Г.Қобилова давлат томонидан уй билан таъминланишда ёрдам сўраб мурожаат қилган. Ўрганиш жараёнида мурожаатининг қарамоғида вояга етмаган икки фарзанди борлиги, айти пайтда ижарада яшаётгани, оилавий шароитини инобатга олган ҳолда, «Оғир ижтимоий вазиятга тушиб қолган хотин-қизларга, ногиронлиги бўлган, кам таъминланган, фарзандларини тўлиқсиз оилада тарбиялаётган ва уй-жой шароитини яхшилашга муҳтож оналарга арзон уй-жойлар бериш тартиби тўғрисида»ги низоом асосида Г.Қобилованинг ҳужжатлари уй-жой учун рўйхатга олиниши таъминланди.

Мазкур мурожаатлар юзасидан қўзғалган текшириш натижаларига кўра мансабдорларнинг қонунга зид ҳужжатларига нисбатан 17 та протест келтирилиб, 8 киши интизомий, 7 киши маъмурий жавобгарликка тортилган. Туман судларига 44 млн. 21 минг сўмлик зарарни ундириш ҳақида даъво аризалари киритилган.

Бобир РАХМОНОВ,

Денов тумани прокурорининг ўринбосари

Тадбиркорлик учун ер участкасини онлайн аукцион орқали бериш тартиби тасдиқланди.

НИФОҚНИ КЎТАРИШ ВАҚТИ КЕЛМАДИМИ?

Сентябрь ойининг бошларида ўқувчиларнинг ёзги таътили тугаб, болалар ўқишга қайтганига икки ҳафта бўлар-бўлмас, ОАВда юртимиздаги мактаблардан бирида ўқитувчи ўқувчисига қўл кўтаргани ҳақида хабар тарқалди. Маълум бўлишича, ўқувчи синфдошлари билан шўхлик қилган, муаллимга гап қайтарган. Ўқитувчи дарс ўта олмагач, уни ўқитувчилар хонасига олиб бормоқчи бўлган. Ўқувчи кўнмагандан кейин ўқитувчи куч ишлатган. Бор гап шу.

Ушбу ҳолатни вилоят ва туман халқ таълими тизими раҳбарлари кескин қоралаб, вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи у билан суҳбатлашган муҳбирга ўқитувчи билан мактаб раҳбариятига чора қўриш шартлиги ҳақида фикр билдирган. Ўқувчининг онаси ўқитувчини жазолашга қарши бўлган, ҳатто «боласи яхши ўқиётганини айтиб, ўқитувчи боламини тарбия топсин деб ургандир» дея даъво қилишдан воз кечган.

Ушбу воқеа қандай яқун топгани, афсуски, бизга қоронғу.

Ноябрь ойи охирига келиб энди бошқа мактабда ўқувчи пиротехника воситасини ишлатиб, болаларни кўрkitгани ҳақида эшитдик. Ўқувчининг чўнтагида шундай воситалардан яна борлигиндан хабар топган муаллим уни ўқитувчилар хонасига олиб бормоқчи бўлган. Ўқувчи бош тортгач, уни мактаб маъмурияти хонасига судраб борган.

Маълум бўлишича, декабрь ойининг бошида мазкур мактабда очик суд мажлиси бўлиб ўтган ва «эъраво» ўқитувчига маъмурий жарима жазоси қўлланган.

Четдан қараганда ҳаммаси рисоладагидек, ўқувчига куч ишлатган ўқитувчи жазоланди, адалат қарор топди.

Юқоридаги ҳолатларга қайтсак: биринчидан аниқлашадикки, ўқувчи дарс пайтида шўхлик қилгани учун танбех берган ўқитувчисига гап қайтарган. Хўш, ўқитувчининг дарсни бузган ўқувчига танбех беришга ҳақки йўқми? Қолаверса, ўқитувчи ҳам инсон, унинг ҳам асаблари темирдан эмас. Ўқувчининг асабини бузгани етмаганидек, тўғри танбехи учун жазоланадиган бўлса, ўқувчилар олдида, эл орасида ўқитувчининг обрўси қолмайди-ку. Аммо нима бўлганда ҳам танбех бериш бошқа, қўл кўтариш бошқа! Шунингдек, аълочи, одобли ўқувчининг бирор марта дакки эшитганини кўрганмисиз?!

Иккинчи ҳолатда эса гарчи айб ўқувчида бўлса-да, ўқитувчи жазоланди. Ваҳоланки, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 185-моддасига мувофиқ пиротехника буюмларини қонунга хилоф равишда ишлаб чиқариш, тайёрлаш, сақлаш, ташини, жўнатиш, улардан фойдаланиш, шунингдек, уларни қонунга хилоф равишда Ўзбекистонга олиб кириш (Ўзбекистондан олиб чиқиш) ёки ўтказиш ҳуқуқбузарлик ашёларини мусодара қилиб, энг кам иш ҳақининг беш бараваридан йигирма бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Кўриниб турибдики, ўқувчи бу қилмиши билан МЖТКда баён этилган ҳуқуқбузарлиқни содир этмоқда. Бирок

ўқувчи вояга етмаганлиги сабабли унга нисбатан ушбу қорани қўллаб бўлмайди. Устози эса қонунбузарликка йўл қўйди ва қилмишига яраша жазога тортидди.

Шундай экан, нима бўлганда ҳам ўқитувчи устоз деган номга лойиқ бўлиши, бундай ҳолат юз берган захоти мактаб маъмуриятини хабардор қилиши, профилактика инспекторини чақиртириш лозим эди. Профилактика инспектори томонидан далолатнома тузилиб, бу ҳақда вояга етмаганлар ишлари бўйича идоралараро комиссияга маълум қилиниши, ўқувчининг ота-онаси чақиртирилиши керак эди.

Боланинг қилмиши учун эса биринчи навбатда ота-она масъул ҳисобланади. Қолаверса, Вояга етмаганлар ишлари бўйича идоралараро комиссиялар тўғрисидаги низомнинг 22-бандида туман (шаҳар) комиссиялари вояга етмаганларнинг ота-оналари ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга нисбатан бола ҳуқуқбузарлик ёки бошқа қайриғижтимоий хатти-ҳаракатини содир этгани учун таъсир қўрсатиш чораларини қўллаши мумкинлиги қайд этилган.

Шунингдек, МЖТКнинг 47-моддасида белгиланишича, ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар вояга етмаган болаларни тарбиялаш ва уларга таълим бериш борасидаги мажбуриятларини бажармаслиги, шу жумладан, вояга етмаган болаларнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик содир этишига олиб келиши қонунда белгиланган тартибда жарима солишга сабаб бўлади.

Бугун аксарият ота-оналар боласи ох ё воҳ деса ҳам мактабга югуриб келиб, ўқитувчининг ёқасида олмоқда. Бир нарса десанг, «Болама бармоғимнинг учини ҳам теккизмаганман. Нима ҳақинг бор тергашга?» дея дўк уради. Яна бошқалари бор: «Мен кўрмагани болам кўрсин» дея фарзандига гард юктирмайди. Қизик, у нимани кўрмадики, боласи кўрсин? Ўзи мактабга пиёда борган бўлса-ю, энди ўғил-қизини машина олиб юрса, ўзи ямоқ қийиб, бугун боласи хориж қийимини кийса, шу билан нима ўзгаради?

Аслида «ота-онамга ёрдам бераман деб далага чиқдим, мол бокдим, укаларимга қарадим, натижада яхши ўқиёлмадим. Мана энди болам ўқисин, билим олсин, тил ўргансин, мен кўрмаганини кўриб, олим бўлсин» дея фикр юритиши тўғри бўларди назаримизда!

— Сўнгги вақтларда мактаб ва ўқитувчи масаласини кўтармаган бирорта партия ёки нашр қолмади, — дейди Ўзбекистон халқ ўқитувчиси Бахтиёр Каримов. — Ижтимоий тармоқларни эса асти қўяверинг. Назаримда ўқитувчи ва

ўқувчи билан боғлиқ бирор нохуш ахборот пайдо бўлса, шунини биринчи бўлиб оммага етказиб шов-шув кўтаришга интилишмоқда.

Иккинчи томондан эса жамиятда ўқитувчиларнинг обрўсини кўтариш, тажрибали педагогларни мактабларга қайтариш ва энг муҳими, уларнинг машоққатини ошириш масаласи давлатимиз сиёсатида устувор вазифалардан ҳисобланмоқда.

Хўш, бундай шароитда нима қилиш керак? Қандай қилсак илм мукаммал бўлиб, тарбия саз бўлади? Мана 40 йилдирки парта оралаб, ўқувчиларга таълим бериб келмоқдаман. 40 йилдирки таълим соҳасидаги ислохотларга гувоҳман. Аммо юқорида қайд этганимдек, сўнгги пайтларда ўқитувчи билан ўқувчи орасидаги низолар мени изтиробга солмоқда. Шундай пайтларда ўқитувчи, ўқувчи ва ота-онанинг ҳатоси нимада-ю, ушбу воқеани ижтимоий тармоқларда шоша-пиша таркатаётганлар бундан қандай фойда кўрди экан дея ўйлаиб қоламман.

Биз ҳам бола бўлганмиз, мактабда ўқиганмиз. Ота-онамиздан, ўқитувчиларимиздан «тўғри бўл», «тўғри юр» деган дашномларни эшитганмиз. Худого шукур, кам бўлмадик.

Ҳозир-чи, аксарият ота-оналар мактаб танлаяпти. Ўзлари ёки хайдовчи ёллаб, фарзандларини уйларида бир неча ўн километр узокда жойлашган мактабга олиб боришмоқда. Шу ўринда уларни ҳам тушунса бўлади: ота-она борки, болам яхши мактабда, тажрибали устоз қўлида ўқисин дейди. Аммо уйда эмин-эркин, ҳеч нарсдан кам бўлмай, эрка ўсаётган фарзанд мактабда ҳам худди шундай эътиборни талаб қилиши бор гап. Бундай бола худбин, ҳамма нарсани бойлик билан ўлчайдиган бўлиб қолмайди. Асосийси, бола умумий мактабда таълим оладими ёки хусусий, фарқи йўқ, биринчи галда одобни ўргансин, тарбиялансин, кейин ўқишга зўр берсин. Аҳамият берган бўлсангиз, одобли болалар ўқишда ҳам пешқадам бўлишади.

Яна бир муҳим жиҳат, ушбу муаммо парламент аъзоларининг ҳам эътиборидан четда қолмаяпти. Жумладан, Самарқанд вилояти ҳокимининг ўринбосари, сенатор Гавхар Алимова ЎЗА мухбири билан суҳбатда шундай дейди:

— Нега ота ўғлининг юриш-туришини назорат қилмайди, ўтириб гаплашмайди? Қани онда отанинг ўрни?

Тўғри, мактаб-чи деймиз, у таълимга жавоб беради. Ҳамма нарсда онда, уйда юз бермоқда. Мисол учун, қуни кеча 17

яшар қиз уйдан чиқиб кетган. Онаси телефон қилиб, «Йилтимос, шу қизимни қаматиб юборинг» дейди. Ёш қиз ичкарган, чекаркан, уйдан чиқиб кетиб, ҳафта-ўн кун йўқ бўлиб кетармиш. Ҳаракат қилиб, бир қунда топдик. Шаҳарга олиб келиб, психолог бириктирдик. Битта дарсдан кейин қочиб кетди. Психолог ҳафтасига уч марта қизнинг уйига бориб дарс ўтмоқда. Тарбия онда бўлмагандан кейин қийин экан.

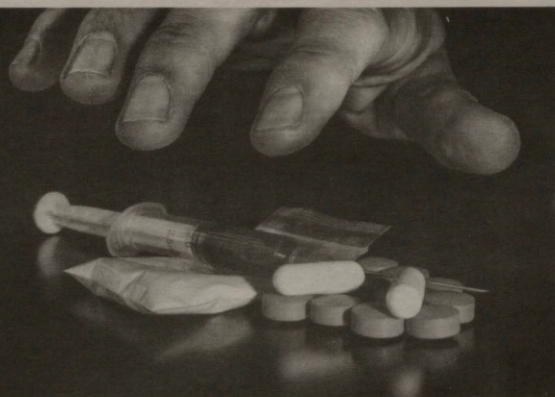
— Ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларнинг фарзанд тарбияси ва таълими борасидаги масъулиятини ошириш ҳамда жавобгарлигини қучайтириш мақсадида Бош прокуратура томонидан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 47-моддасига (Болаларни тарбиялаш ва уларга таълим бериш борасидаги мажбуриятларини бажармаслик) қўшимча ва ўзгартириш киритиш бўйича қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди, — дея маълумот берди Бош прокуратура бошқарма бошлиғи Абдулхаллоқ Муллажонов. — Ташкиллаш лозим, амалга оширилган ишлар натижасида 2019 йилнинг ўтган 11 ойида республика бўйича вояга етмаганлар жиноятчилиги 30,4 фоизга, жиноят содир этган вояга етмаганлар сони эса 32,9 фоизга қамайишига эришилган. Шундай бўлса-да, вояга етмаганларнинг жинояти ва ҳуқуқбузарлиги таҳлил қилинганда, аксарият ҳолатларда бунга ота-оналар фарзандининг таълим-тарбиясига етарлича эътибор қаратмагани, уларнинг бўш вақтини қим билан ва қандай ўтказётганини ўрганмагани сабаб бўлаётгани аниқланган.

Болаларини тарбиялаш борасидаги мажбуриятини бажармагани учун ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларнинг маъмурий жавобгарлик масаласи ҳал этилди. Шунингдек, ота-оналик мажбуриятини лозим даражада бажармаётган ёки суистеъмол қилган шахсларни ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиш ёки ота-оналик ҳуқуқини чеклаш масаласи ҳал этиб келинмоқда.

Тартиббузар ўқувчилар масаласига келсак, ўқитувчи ҳар қандай вазиятда ҳам ўқувчиларга ўрнатилган ҳар қандай масалани ваъзинлик ва хотиржамлик билан ҳал этиш чораларини қўриши лозим. Ўз навбатида ота-оналар ҳам фарзандининг таълим-тарбиясига, устозини ҳурмат қилишига алоҳида эътибор қаратса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Ғофуржон АЛИМОВ,
«Нур»

НАРКОМАНГА ДОРИХОНАДА НИМА БОР?

Президентнинг 2019 йил 6 февралдаги «Дори воситалари ноқонуний айланишининг олдини олиш чораларини кучайтириш тўғрисида»ги қарорига асосан аҳолининг соғлиғини сақлаш, дори-дармонларнинг ноқонуний айланишига йўл қўймаслик, кучли таъсир қилувчи моддалар айланишини тартибга солиш бўйича бир қатор ишлар қилинмоқда. Хусусан, 2019 йилнинг 1 декабридан инсон организмига кучли таъсир қилувчи 78 та модда рўйхати белгиланди.

Шу муносабат билан энди 1 декабрдан бошлаб Вазирлар Маҳкамаси белгилайдиган рўйхатга киритилган дорилар буюм-микдор жиҳатидан ҳисобга олиниши лозим ва уларнинг чакана реализацияси факат ижтимоий дорихоналар, шунингдек, гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддаларни сақлаш ва реализация қилиш учун лицензияси бўлган дорихоналар томонидан амалга оширилади. Ушбу тартибни бузган субъектлар жиноий жавобгарликка тортилиши мумкин.

Қайд этиш жоизки, Жиноят кодексининг 273-моддасида гиёҳвандлик воситалари, уларнинг аналоглари ёки психотроп моддаларни ўтказиш мақсадини кўзлаб қонунга хилоф равишда тайёрлаш, олиш, сақлаш ва бошқа ҳаракатлар қилиш, шунингдек уларни қонунга хилоф равишда ўтказганлик, 275-моддасида гиёҳвандлик воситалари, уларнинг аналоглари ёки психотроп моддаларни ишлаб чиқариш ёки улардан фойдаланиш қоидаларини бузганлик ҳамда 276-моддасида гиёҳвандлик воситалари, уларнинг аналоглари ёки психотроп моддаларни ўтказиш мақсадини кўзламай қонунга хилоф равишда тайёрлаш, эгаллаш, сақлаш ва бошқа ҳаракатлар учун жиноий жавобгарлик белгиланган.

Йилнинг ўтган даврида Сирдарё вилоятида ҳам кучли таъсир қилувчи моддалар рўйхатига киритилган дори-ларнинг ноқонуний олди-сотдиси би-

лан боғлиқ жиноятлар содир этилган. Жумладан, вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлари томонидан 9 та шу тоифадаги жиноят фош қилинган. Масалан, Сирдарё вилояти ИИБ ходимлари ўтказган тadbирда Сардоба тумани тиббиёт бирлашмаси олдидан турган Ш.Эратованинг ёнида «Трамадол-3Н» ёзувли

9 та шу тоифадаги жиноят фош қилинган.

бир дона конвалютада 9 дона капсула борлиги аниқланган. Ушбу ҳолат юзасидан Ш.Эратовага нисбатан жиноят иши кўзгатилиб, жазо мукаддарилиги таъминланган.

Шу билан бирга, юқоридаги қарорда шифокор рецепти бўйича бериладиган дорилар ва тиббий буюмлар, шу жумладан, кучли таъсир қилувчи моддалар рўйхатига киритилган дори-ларнинг ноқонуний савдосига барҳам бериш бўйича текширишлар вилоят ички ишлар ва соғлиқни сақлаш бошқармалари томонидан Ўзбекистон Президенти ҳузуридаги тadbиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вақилга хабар берган ҳолда, текширувларни электрон рўйхатдан ўтказиш орқали амалга оширилиши белгиланган.

Ўзбекистон Президентининг 2018 йил 27 июлдаги «Тadbиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфа-

атларини ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тadbирлари тўғрисида»ги фармонида асосан дори-ларнинг рецептсиз чакана сотиш устидан назорат ваколатли органи хабардор қилиш тартибидан Бош прокуратура ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти, шунингдек, ИИБ, Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш агентлиги ва соғлиқни сақлаш ҳудудий бошқармалари томонидан амалга оширилиши мумкин.

Бирок департаментдан ташқари қайд этилган орган ва муассасалар бугунги кунга қадар Текширувларни электрон рўйхатга олиш ягона тизимига уланмаган ҳамда соғлиқни сақлаш ходимлари текширув ўтказиш ҳуқуқини берувчи махсус гувоҳномалар билан таъминлаш учун синовдан ўтказилмаган.

Айрим ҳудудларда дорида қарамлик авж олмоқда.

Шунга қўра ҳозир вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси икки нафар малакали мутахассисни текширув ўтказиш ҳуқуқини берувчи махсус гувоҳнома билан таъминлаш учун синовдан ўтказиш чорасини кўрмоқда.

Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралардан олинган маълумотларга қўра айрим туман ва шаҳарларда «дорихона наркоманилиги» авж олмоқда. Айрим фуқаролар таркибидан психотроп бўлма-

ган, дорихоналарда сотилиши тақиқланмаган, арзон дори-ларни ҳидлаш ва истеъмол қилиш орқали ўзларининг ноодатий эҳтиёжларини қондираяпти.

Ушбу ҳолатларни инобатга олган ҳолда давлатимиз раҳбарининг қарорида:

– кучли таъсир қилувчи моддалар рўйхатига киритилган дори-ларни бериш учун ёзилган рецептлар дорихоналарда бир йил давомида сақланиши;

– мулкчилик шакли ва идоравий мансублигидан қатъи назар тиббиёт ташкилотларида беморга рецептли дори-ларни рецептни расмийлаштирмасдан тайинлаш тақиқланиши;

– 2020 йил 1 январдан бошлаб дори-лар ва тиббий буюмларнинг реализация жараёнини узлуксиз равишда видеога ёзиб олиш ва бир ой давомида видео-ёзувларни сақлаш дори-лар ва тиббий буюмларни чакана реализация қилишдаги лицензия талаби ҳисобланиши (қишлоқ оилавий поликлиникалари ва врачлик пунктлари ҳудудидан жойлашган дорихоналар ва уларнинг филиаллари бундан мустасно), мазкур талабнинг мунтазам равишда (бир йил давомида икки ва ундан ортиқ марта) бузилиши лицензиянинг амал қилишини тугатиш учун асос бўлиши қатъий белгиланди.

Иzzат АЧИЛОВ,
Сирдарё вилояти прокуратураси бўлим прокурори

О.Ф. Б.М. билан тил бириктириб, 2019 йилнинг 22 май куни ўз уйида фуқаро А.Б.га таркибидан наркотик модда бўлган 5 дона «Трамадол-3Н» дорисини 150 минг сўмдан сотади.

Ўз «бизнесларини» давом эттирган мазкур кимсалар А.Б.га яна шунча ампула дорини пуллаётганда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томонидан ушланади.

Бундан ташқари, Олажа қишлоғининг Шириш маҳалласида яшовчи О.Ф.нинг уйидан 12 дона ана шундай дори топилиди. Қилмишлари фош қилинган бу фуқаролар кимлар дерсиз? О.Ф. Хонқа тумани ДСЭНМ экология ва аҳоли саломатлиги бўлини маси мудири, Б.М. эса шу идоранинг овқатланиш гигиенаси бўлини маси санитария шифокори ёрдамчиси. Таркибидан наркотик модда мавжуд бўлган мазкур дори шифокор рецепти бўйича қатъий назоратга олиниб, оғир ҳасталикларга дучор бўлган беморларга берилишини улар жуذا яхши билишади.

Била туриб жиноятга қўл урган тиббиёт ходимлари қилмишига яраша жазога тортилди. Уларга 5 йил муддатга озодлиқни чеклаш жазоси тайинланди.

Фахриддин ЮСУПОВ,
Хонқа тумани прокуратурининг ўринбосари

«Рубуфин» дориси наркотик моддалар туркумига киради, уни дорихоналарда сотиш тақиқланган. Т.Ю. буни яхши билади. Аммо у пул топиш учун ҳеч нимадан қайтмайди.

Т.Ю. илгари судланган. Тайинланган жазо унинг кўзини очмади. У анча пайтдан бери «Рубуфин» дорисининг уч ампуласини ўзида сақлаб юрганди.

Бир куни таниши Бика кўнгиноқ қилиб:

– «Рубуфин» деган дори керак эди, ҳеч қаердан тополмаяпман. Дорихоналарда сотилмайди дейишди. Сен тақсид яорасан, танишларинг кўп. Бир суриштириб бер, – деди.

Т.Ю. излаб кўришини айтди. Кўп ўтмай у Бикага кўнгиноқ қилди.

– Уч ампула дори топдим. Таниш дорихоначи топиб берди. Бир ампуласи 100 минг сўмдан экан, – деди.

– Пулидан хавотир олма, пули нақд, – деди Бика.

Т.Ю. ампулаларни чўнтагига солди. Бикани машинага миндириб, йўл четидан

дорихоналарнинг бирига борди. Танишидан олган 350 минг сўм пулни олиб дорихонага кирди. Ўзини дори-ларни ҳозир сотиб олгандек кўрсатди. Аслида дорихонага кириб, Бикадан олган пулни майдароқ сўмга алмаштириб чиққанди.

Бикага икки ампула дорини бериб, уни уйига элтиб қўймоқчи бўлди. Шу пайт ИИБ ходимлари машинани тўхтатди. Т.Ю. «Рубуфин» дорисини танишига 350 минг сўмга сотган вақтида қўлга олинди.

Суд ҳукми билан Т.Ю.га 5 йил озодлиқни чеклаш жазоси тайинланди.

Ашрафжон АЧИЛОВ,
Самарқанд вилояти прокуратураси бўлим бошлиғи

«Ўзавтосаноат» АЖ 25 декабрь куни Тошкентда тўртта янги автомобиль моделини тақдим этди.

26-DEKABR 2019-Y.
HUGUG N° 52
(1 197)

7

қўйсак, нотўғри бўлади. Бойси у ноқонуний валюта савдоси билан шуғулланмайдиган. Пойтахтдаги маъсулиятчи чекланган жамиятлардан бирининг раҳбари. Ўша кунни Ф.Сориев қўлидаги 7000 долларга харидор кидириб бозорга бормаганида бу пул ёнига қоларми...

Хуллас, 2019 йилнинг июнь ойида Ф.Сориев ўзининг «Эпи-ка» машинасини 7000 долларга сотади. Машинани нотариал

ҚИММАТГА ТУШГАН ХАТО

Мамлакатимиз қонунчилигига кўра хорижий валюталарни айирбошлаш тизими тартибга солинган. Лекин валюта «қора бозорига» буткул барҳам берилгани йўқ. Валютафурушликка қарши курашиш жараёнида бир қанча ноқонуний ҳаракатлар фош қилинмоқда.

Оғзи куйган қатқини ҳам пуфлаб ичади деб бекорга айтишмаган. Қонуний жазога тортилиб, ҳам валютасидан айрилган, ҳам жарима тўлаётган валютафурушлар ҳақидаги хабарларни эшитган одам албатта бундай қонунбузарликдан тийиладди. Лекин Фатхулло Сориев (исм-фамилиялар ўзгартирилган) бу борада мушоҳада қилмаган кўринади.

Аслида Ф.Сориевни валютафурушлар қаторига қўшиб

идора орқали олди-сотди қилган, пулини санаб олади. Уйида қурилиш қилаётгани учун Ф.Сориевга сўм зарур эди. Шунинг учун у долларни сўмга алмаштирмоқчи бўлди. Банкда алмаштира сўм бўларди, лекин унга пулни кўчада айирбошла-са, бироз қимматроққа сотади-гандай туюлди.

1 август кунни Ф.Сориев қурилиш моллари бозорига бориб, ўша ердан миқдор топди. Миржалол Юнусов 7000 АҚШ долларини 61 млн. 500 минг сўмга сотиб оладиган бўлди. Аммо савдо охирига етмади. Ноқонуний савдо Ф.Сориевга қимматга тушди. Жиноят ишлари бўйича Яшнобод тумани судининг ҳукми билан унга жарима жазоси тайинланди ва иш бўйича ашёвий далил сифатида олинган ва банкда сақланаётган 7000 доллар давлат эгаллигига ўтказилди.

Адхам ТУРАЕВ,
департаментнинг
Тошкент шаҳар бошқармаси
бўлим катта инспектори

ОҚ ХАЛАТГА ТУШГАН ДОҒ

Департаментнинг Қашқадарё вилояти бошқармаси ҳуқуқни муҳофаза қилувчи бошқа идоралар ходимлари билан ҳамкорликда фуқаро У.А.нинг мурожаати юзасидан ўтказган тезкор тадбирда порахўрлик жиноятининг олди олинди.

Вилоят кўп тармокли тиббиёт маркази нейрхирургия бўлими врач ординатори Д.Ш. У.А.дан унинг онасини операция қилгани эвазига 900 минг сўм пора олган вақтида ашёвий далиллар билан ушланган.

Оқ халатга доғ туширган, касамедига хиёнат қилган врач ординатор Д.Ш.га нисбатан жиноят иши кўзгатирилиб, суд ҳукми билан жазо муқаррарлиги таъминланди.

Улугбек АЗИМОВ,
департаментнинг Қарши шаҳар бўлими бошлиғи

БАЙРАМ ЯРМАРКАЛАРИ ҚИЗГИН

Янги йил шукухи кезиб юрган айни кунларда байрам дастурхонини безаш учун барча юртдошларимиз ҳар доимгидан кўпроқ бозорлик қилишади. Табиийки, бундан айрим виждонсиз сотувчилар фойдаланиб қолмоқчи бўлиб, нарх-навоини ошириб юборади. Шунинг учун республикамизнинг барча туманларидаги дехкон бозорлари ёнида арзонлаштирилган озиқ-овқат ва кишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ярмаркалари ташкил этилди.

Тошкент вилоятида ҳам нарх-наво барқарор сақланишини таъминлаш мақсадида маҳаллий ҳокимликлар ва бошқа ташкилотлар ҳамкорлигида 10 декабрда ташкил этилган янги

йил ярмаркалари 26 турдаги маҳсулотлар билан тўлдирилган. Ушбу маҳсулотлар нархининг барқарор сақланишини таъминлаш ва назорат қилиш Бош прокуратура ҳузуридаги департамент органларига юклатилган. Вилоятдаги 18 та ярмаркага маҳсулот келтираётган фермерлар, тадбиркорлар ва ишлаб чиқарувчилар учун 500 га яқин савдо ўрни ташкил қилиниб, барча шароитлар яратиб берилмоқда.

Маҳсулотлар олдин махсус лаборатория текширувидан ўтказилиб, сўнг растага чиқарилаяпти. Уларнинг сифати яхши, нархи эса анча ҳамёноб.

Шунингдек, олибсотарлик, нархларнинг сунъий равишда

ошириб юборилишига йўл қўймаслик, сифатсиз, контрафакт товарлар кириб келишининг олдини олиш чоралари кўрилмоқда. Ярмаркалар 2020 йилнинг 5 январига қадар давом этади.

Шу кунгача 20 571 кг мол гўшти, 14 548 кг қўй гўшти, 15 779 кг парранда гўшти, 217 250 дона тухум, 11 015 кг тирик баллик, 18 524 кг гуруч ва бошқа маҳсулотлар савдо ярмаркалари орқали аҳолига етказиб берилди.

Гулчехра РАЗАКОВА,
департаментнинг Тошкент
вилояти бошқармаси
катта инспектори

НАФСНИНГ ЙЎРИҒИ

Нафснинг йўриғи бўлак. Тийиқсиз нафс бошга бало келтиради. Суннатулла Бердиев шуни билиб туриб нафснинг ҳукмига бўйсунма бошлади.

2010 йил 10 мартдан ҳозирги кунга қадар «Bukhara Wholesale Trading» маъсулиятчи чекланган жамияти раҳбари лавозимида ишлаб келган С.Бердиев хизмат мавқеини суниестемол қилди. 2015-2018 йилларда жами 81 млн. 363 минг 800 сўмлик солиқларни тўлашдан бўйин товлади.

Бундан ташқари, 2017-2018 йиллар ва 2019 йилнинг 1-чорагида Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 5 августдаги «Пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласини янада қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ҳамда 2011 йил 17 ноябрдаги «Фискал хотирага эга бўлган назорат-касса машиналарининг қўлланишини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чо-

ра-тадбирлар тўғрисида»ги қарорлари талабига эид равишда 2 млрд. 957 млн. 962 минг 900 сўмлик маҳсулотларни жамиятга кириш қилмасдан сотди-ю, тушумни назорат-касса машинасида ўтказмади.

Савдо тушумини банкка топширмасдан савдо ва хизмат кўрсатиш қондасини бузган С.Бердиев суд ҳукмига биноан айбли деб топилди. Унга ойлик иш ҳақининг 20 фоизини давлат ҳисобига ушлаб қолган ҳолда 1 йилу 3 ой озодликни чеклаш жазоси тайинланди.

Ражаббой МУРОДОВ,
департаментнинг Вобкент тумани бўлими бошлиғи

ТАНИШИ ФИРИБГАР ЧИҚДИ

Фуқаро А.Бозорбоев департаментга мурожаат қилиб, ўзига тегишли автомашинасини бошқариб бораётганида йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармаси ходимлари тўхтатгани ва уни спиртли ичимлик ичганликда гумон қилиб ҳужжат расмийлаштирмоқчи бўлганини баён қилган.

Шунингдек, мурожаатдан аён бўлишича, у ушбу ҳолатни қонуний ҳал қилиш учун маҳалладоши Турсунбой Султоновни воқеа жойига чақириб маслаҳатлашган, аммо таниши йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармаси ходими билан гаплашиб, унинг 200 АҚШ доллари миқдорида пора талаб қилаётганини билдирган.

Ушбу мурожаат бўйича ўтказилган тезкор тадбирда Амударё туманида яшовчи Т.Султонов ҳақиқатан ҳам мурожаат этгандан, яъни А.Бозорбоевдан «ЙХХ ходимида беришимиз керак» деб 200 АҚШ дол-

ларини талаб қилгани ва шу пулнинг 100 АҚШ долларини ундан ўзининг таниши Ж.Б. орқали олишни режалаштиргани маълум бўлди. Шундан сўнг тадбир давомида фуқаро Ж.Б. мурожаат этгандан 100 АҚШ долларини олаётган пайтида ушланди. Жиноят иштирокчисига айланган Ж.Б. ўзининг ушбу ҳаракатида изох берар экан, бу ишни Т.Султоновнинг айтгани бўйича қилгани ва пулни келишилган жойда унинг ўзига бериши кераклигини айтди.

Қизиги шундаки, шундан кейин Ж.Б. пулни олиб борга-

нида Турсунбой унга қўнғирок қилиб, пулни ундан яна бир таниши, яъни учинчи шахс орқали олишини айтди. Аммо у бировага тегишли мулкни қўлга киритиш йўлида қандай усул қўллагани, ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари томонидан унинг жинояти барибир фош этилди.

Маъмур ҳолат юзасидан жиноят иши кўзгатирилиб, Т.Султонов қонуний жазога тортилди.

Айдос КАРИМУЛЛАЕВ,
департаментнинг Амударё
тумани бўлими инспектори

2017 йил сентябрь ойида футбол ўйнаб, оёғидан жароҳат олган Санжар шифокорларга учраган эди, «тизза пайи чўзилган» деган жавобни эшитди. Ўзича дори-дармон қилиб юрди, бироқ оёғи тузалай демасди. Шу сабабли 2018 йилда отаси уни Травматология институтига олиб келди. Бу ердаги шифокорлар тиззасига пай қўйиш 1000 АҚШ доллари, операция эса 4 миллион сўмга тушишини айтишган эди, у айна пайтда шунча пул беролмаслигини билдириб, уйига қайтди.

SUD OCHERKI

ҚИРҚ ТУЯГА ЮК БЎЛГАН МАКР

Орадан уч-тўрт ой ўтар-ўтмас, таниши Арслон телефон қилиб қолди.

— Оёғинг ҳалиям тузалмади? — Арслон шоша-пиша салом-алик қилар экан, «йўқ» деган жавобни эшитиши билан гапида давом этди. — Бир опа билан танишиб қолдим, ўзи табиб. Илгари ҳарбий врач бўлиб ишлаган экан. Агар хоҳласанг, Тошкентга тез етиб кел, учраштираман...

Санжар эртаси қуниёқ пойтахтга етиб келди. Арслон ваъдасига вафо қилиб, уни табиб опа билан учраштирди. Рентген хулосалари ҳамда врачларнинг ташхиси билан танишиб чиққан опа буларнинг барчаси хатолигини, пай чўзилмагани, аксичка, тиззанинг пастки қисми суягидан ёрилганини, уни ўзининг уйида ётқизиб, гиёҳ, асал ҳамда игна билан даволашини айтиб, кўнглини кўтарди. Шунингдек, даволашни ҳар бири 40 кундан 3 босқичда бўлиши, дастлабки босқич 1 миллион 725 минг сўм, кейинчалик нархлар тушиб, қолган босқичлар учун 1 миллион 300 минг сўмдан пул тўланиши, игна билан даволагани учун эса 100 минг сўм олишини маълум қилди. Санжар бу шартларга рози бўлиб, 1 миллион 725 минг сўм пулни опанинг қўлига тутқазди ва унинг уйида даволашни учун қолди.

Орадан 10 кунлар ўтгач, Санжар уй бекасида уйига бориб келиш учун рухсат сўради. Опа рухсат берар экан, агар унга пул зарур бўлса, давлат томонидан ёшларга имтиёзли кредит ажратилаётганини айтиб, бизнесини йўлга қўймоқчи бўлса, 600 миллион сўм кредит олиб бериши мумкинлиги ҳақида лоф ура бошлади. Санжарнинг ўйлини қолганини кўргач, кредитни фойсиз, 15 йилга олиб беришини, бу хизмати атиги 500 долларга битишини ҳам қилиб ўтди. Санжар отаси билан маслаҳатлашиб қўришини айтиб, уйига жўнади.

Отасининг розилигини олгандан кейин опага аванс сифатида 200 АҚШ доллари юборди. Кўп ўтмай ўзи ҳам етиб келиб, кредит олиш учун ҳужжатлар билан яна 300 доллари опага топширди. Орада Санжар онасининг тоби қочгани ҳақида эшитиб, уйига бориб келиш учун яна жавоб сўраган эди, опа даволашини тўхтатиш яхши бўлмаслигини билдириб, рухсат бермади. Шундан кейин Санжар отасини чақиртишга мажбур бўлди. Отаси келгач, опа уларга рухсат берар экан,

2-босқич учун пулни ташлаб кетишса, дориларни ўзи жўнатишини айтиб, яна 1 млн. 300 минг сўм ундирди...

Айтмоқчи, Санжарни опа билан таништирган Арслоннинг ўзи ҳам унинг найрангига қандай учганини билмай қолди. Унинг Жанубий Кореяга ишлаш учун бормоқчилигини эшитган опа шу заҳоти ўзининг ёрдамига таклиф қилди. Унинг таклифи шу қадар ишонарли чиқдики, Арслон қандай қилиб унга 5700 доллари тутқазганини ўзи ҳам билмай қолди. Кўп ўтмай опа яна Арслоннинг ишончига кирди ва банкдан 200 млн. сўм имтиёзли кредит олиб беришни ваъда қилди. Бу сафар Арслон 1000 долларида айрилди. Аммо на Жанубий Кореяга кетолди, на кредит ололди.

Опанинг ёлгонларига ишониб, оғзи қуйганлардан яна бири У.Ёрматов бўлиб, 2018 йил сентябрь ойининг охирида манзил колониясида жазони ўтаётган ўғлидан хабар олгани келганда опа билан танишиб қолди.

— Олий маълумотли шифокорман, — виқор билан гап бошлади опа. — Шу билан бирга, анча йилдан бери адвокатлик ҳам қиламан. Агар рози бўлсангиз, ўғлингизнинг иши билан шугулланиб кўраман. Ўхшаб қолса, уни озодликка

«Шунақа шахслар билан бирга бўлгандан кейин ўғлимни озодликка чиқариш унинг учун чўт эмас...».

чиқариб, икки-уч ойда бағрингизга қайтариш мумкин. Нима дедингиз?

Бу гаплардан отанинг боши осмонга етаёзди. Ўғли ҳақидаги маълумотларни айтиб, уни қандай қилиб озодликка чиқариш мумкинлигини сўраган эди, опа бунинг учун маҳалладан, қўшниларидан тавсифнома олиб келиш, шунингдек, Бош прокуратура ҳамда Олий судга илтимоснома ёзиш кераклигини, қолган ишларни ўзи хал қилишини айтиб, уни хотиржа қилди.

Орадан уч-тўрт кун ўтиб, У.Ёрматов опани йўқлаб келди ва йиққан ҳужжатларини унга топширди.

— Бу бошқа гап, — деди опа ҳужжатлар билан танишиб чиққач. — Энди ўзингиздан қолар гап йўқ. Сизга очингани айтман, бу иш 2000 долларга битади. Иложи бўлса ҳозир ярмини бериб кетсангиз. Ўғлингиз чиққандан кейин қолганини ҳам берасиз. Розимисиз?

Нима қилиб бўлса-да, ўғлини озодликда кўриш истагида ёнаётган ота шу заҳоти опа айтган пулни чиқариб берди. Кейинчалик ўғлининг бир танишидан олиб яна 500 доллар юборди. Опа бўлса шу бўйи қорасини ҳам кўрсатмай кетди. На ўғлидан ва на пулдан дарак бўлмагач, У.Ёрматов унга кўнгирок қилишга мажбур бўлди. Аммо опанинг гапларини эшитгач, аввалига қулоқларига ишонмади. Кейин эса унга ишончи янада мустаҳкамланди. Сабаби, айна дамада Россия президенти Тошкентда бўлиб, опа унинг делегацияси аъзолари билан бирга эмиш.

«Ҳа, бу опа деганлари чакана одамга ўхшамайди, — деди ўзига ўзи У.Ёрматов. — Шунақа шахслар билан бирга бўлгандан кейин ўғлимни озодликка чиқариш унинг учун чўт эмас...». Бироқ орадан кунлар, ойлار ўтиб, 2019 йилнинг март ойи келди ҳамки, ўғли қайтмади. Шундагина ота алданганини тушуниб етди.

Ўз уйида дўконча очиб, озиқ-овқат билан савдо қилувчи Ҳ.Ғуломов ҳам опанинг фирибидан панд еганлардан. Дўконча орқали топган даромади рўзгорини тебратишга етиб турганида, нима жин урди-ю, опанинг гапларига махлиё бўлди-қолди.

Опа унинг оилавий шаронти ҳақида гап бошлаб, набирасини ёлғиз ўзи боқиб, хабардорлигини, бу ҳақда у билан қўшни яшайдиган кизидан эшитганини айтиб, яхши гаплар билан кўнглини кўтарди. Сўнг ўзи Афғонистонда хизмат қилгани, унвони полковник бўлиб, ҳозир 6 млн. сўм маош олишини айтиб берди. Гап орасида укта дорихонаси борлигини ҳам кистириб ўтди.

— Гапнинг қисқаси, — гапида давом этди опа, — қийналганингизни кўриб, чидаб туролмадим. Шу дорихоналардан биттасини сизга бермоқчиман. Камида 2 млн. сўм ойлик оласиз. Ахир қачонгача шу қичкинагина дўконингиздан тушганига кўз тикиб ўтирасиз? Ўзвизига ҳеч нарса керак эмас, мени дуо қилсангиз бўлди.

Табиийки, Ҳ.Ғуломов унинг таклифини жон деб қабул қилди.

— Айтмоқчи, — унинг розилигини олган опа яна гап бошлади, — дорихо-

на учун 3000 доллар беришингиз керак бўлади. Ахир ишни йўлга қўйгунча қанча харажат қилганимни биласизми? Насиб қилса, тезда ўрни тўлиб кетади. Кейин гаров сифатида 50 грамм тилла берасиз. Дорихонанинг бузилиши ё бошқа шунга ўхшаган ишлар учун, ҳар эҳтимолга қарши...

— Менда бунча пул йўқ-ку! Қасрдан топаман?

— Эй, шуюм муаммони? Қариндош-уруғларингиздан қарз олинг. Ҳозиргина айтдим-ку, дорихонанинг фойдаси яхши, пулингизни икки ойда чиқариб оласиз...

Опа у деди, бу деди, ҳуллас, Ҳ.Ғуломовдан тилла билан долларларни олгач, уни Чилонзор туманига олиб борди. Машинани йўл четида тўхтаттирди-да, бир дорихонани кўрсатди ва шуни унга беришини айтди. Ҳ.Ғуломов ичига кириб кўришни сўраган эди, «қийимингиз яхши эмас, кейин...» деган жавобни олди. Аммо у ҳам дорихонага эгалик қилиш у ёқда турсин, опага берган пули билан тиллаларини ҳам қайтариб ололмади.

Шунча ишни дўндирган опа ким экан деб ўйлаётгандирсиз. Унда танишинг: Ақида Эгамбердиева, 1958 йилда Тошкент вилоятида туғилган. 6 фарзанди бор. Биринчи марта Сергели тумани судининг 1994 йил декабрь ойидаги ҳукмига асосан 11 йилга озодликдан маҳрум этилганда у 34 ёшда эди. Аммо афсуски, бундан хулоса чиқариш ўрнига жиноят қўчасига қадам қўйишдан қарчмади. Охир-оқибат яна 7 бора суднинг қора қурсисига ўтиришга улгурди.

Мана энди, ёши олтимишдан ошганда юқорида қайд этилган, яъни Жиноят кодексининг 168-моддасида кўрсатилган фирибгарлик жиноятини содир этгани учун унга нисбатан яна жиноят иши қўзғатилди.

Жиноят ишлари бўйича Чилонзор тумани суди Ақида Эгамбердиевага 5 йилу 2 ой муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазосини тайинлади. Шунингдек, жабрланувчиларга етказилган моддий зарарини ундирриш ҳам белгиланди.

Ҳалим НАЗАРОВ,
Тошкент шаҳар прокуратураси бўлим бошлиғи ўринбосари
Фофуржон АЛИМОВ,
«Народ»

Ўзбекистондаги даволаш муассасаларида асосий штатда ишлайдиган ходимлар тўлиқ ставкага ишга олиниши белгиланди.

Ўғринча фойдаланиш фақат зарар келтиради

дексининг 185²-моддасида кўрсатилган жиноят аломатлари аниқлангани сабабли унга нисбатан терговга қадар текширув ўтказилди. Қонун талабига кўра унга ўттиз кун ичида зарарни тўлиқ қоплаган тақдирда жиноий жавобгарликка тортилмаслиги тушунтирилди. И.Азимов жиноий жавобгарликка тортилишдан кўра зарарни тўлашни маъқул кўрди.

Мажбурий ижро бюросининг Қўқон шаҳар бўлими «Дехкон бозори» худудидида электр энергиясидан фойдаланиш қондаларига риоя этилишини текширганда бозор маъмуриятида электр бўлиб ишлаётган И.Азимов электрдан ноқонуний фойдаланиш йўлини тутгани аниқланди. У бозор худудига ўрнатилган электр ҳисоблагичнинг қучланиш симини узиб, электр тармоғига тўғридан-тўғри улаб қўйиб, давлатга 23 млн. 436 минг сўмлик зарар етказган.

Унинг ҳаракатида Жиноят ко-

Бундан ташқари фермер ҳисоб-

лагични электр энергиясининг ҳақиқий сарфини ҳисобга олмай-диган қилиб тармоққа улаб қўйгани ҳам аниқланди. А.Йўлдошевнинг ноқонуний ҳаракати туфайли давлатга 59 млн. 604 минг 700 сўм зарар етказилган.

Терговга қадар текширувда А.Йўлдошевга Жиноят кодексининг 185²-моддаси талаби тушунтирилгандан сўнг у давлатга етказилган зарарни тўлиқ қоплади.

Юқоридаги қонунбузилишларга йўл қўйган шахсларга нисбатан айбилик масаласини ҳал қилмай туриб жиноят иши қўзғатишни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

ФОРРУХЖОН ЖҲҲАЕВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги МИБ
бошқарма катта инспектори

Қарз ундирилди

Мажбурий ижро бюроси Самарқанд вилояти бошқармаси «Inter fleks group» масъулияти чекланган жамиятининг мурожаатини ўрганиб чиқди.

Маълум бўлишича, Тошкент туманлараро иқтисодий судининг қарорига асосан «Самарқанд вино комбинати» акционерлик жамиятидан «Inter fleks group» МЧЖга 303 млн. 380 минг сўм асосий қарз, 10 млн. сўм пеня, олдиндан тўланган 3 млн. 234 минг сўм давлат божи ва 16 минг сўм почта харажати ундириш тўғрисидаги ижро ҳужжати бўйича ижро иши қўзғатилган. Шунингдек, қарздорнинг банкдаги асосий ва барча қўшимча ҳисоб рақамларига банд солинган.

Мажбурий ижро ҳаракатлари давомида «Самарқанд вино комбинати»дан ундирилмай қолган қарз – 207 млн. 586 минг сўм пул тўлиқ ундирилиб, «Inter fleks group»нинг банкдаги ҳисоб рақамига ўтказиб берилган.

Шундан сўнг МЧЖ раҳбарияти ижро ҳужжатида кўрсатилган қарзини тўлиқ олганини билдириб, ижро иши юритувини тамомлашни сўраган ва иш юритуви тамомланган.

ОДИЛ ТУХТАЕВ,
МИБ Самарқанд вилояти бошқармаси бўлим
катта инспектори

Яхши гапга кўнмагач...

Одатда кўпчилик сугурта компанияларидан пул ундиришига унча ишонишмайди.

Шу сабабли мулкига зиён етган юртдошларимиз сугурта ташкилати билан шартномаси бўла туриб ҳам «бари бефойда» қабилида қўл силтаб қўяверишади.

Қонуний ҳаққи учун курашдан қочмайдиганлар эса ишнинг судда қўрилишига ва адолат қарор то-

пишига эришадилар. Мисол учун, фуқаро Д.Эшмухамедов «Grant insurance group» сугурта компанияси билан келишуви бўйича мунозарали ҳолат юзага келганда фуқаролик ишлари бўйича Шайхонтохур тумани судига мурожаат қилади. Ҳолат судда атрофлича ўрганилиб, 2019 йилнинг 20 сентябрь санасида компаниядан фуқарога етказилган 275 млн. 739 минг 96 сўм зарарни ундириш ҳақида қарор қабул қилинади.

Мазкур ҳужжат 10 октябрда МИБ Юнусобод тумани бўлими иш юритувига келиб тушди. Шу

қуниинг ўзида ишга киришилди. Дастлаб сугурта компаниясига қарзини узиш учун 15 кунлик муддат берилди. Бирок қарздор қарзини тўламади. Натияжада давлат ижроҳисси томонидан сугурта компанияси ҳисоб рақамига ин-касса топшириқномаси қўйилиб, ҳақдорнинг ҳаққи қарздорнинг ҳисоб рақамидидаги маблағ ҳисобидан ундириб берилди.

ХОСИЯТ РАДЖАПОВА,
МИБ Юнусобод тумани бўлими давлат
ижроҳисси

Хавфли газсўргичлар

МИБнинг Қўқон шаҳар бўлими ҳокимлик, ёнган хавфсизлиги хизмати ва бошқа идораларнинг ходимлари билан ҳамкорликда газ ускуналаридан нотўғри фойдаланиш оқибатида содир бўладиган ёнганлар ҳамда фуқаролар ҳаётига хавф туғдирувчи ҳолатларнинг олдини олиш чораларини кўрмоқда. Хусусан, Навоий кўчасидаги ҳаммомда Хитойда ишлаб чиқарилган газсўргич ўрнатилиб, ноқонуний фойдаланиб келингани, оқибатда атрофдаги хонадонларга табиий газ бориши чеклаб қўйилгани аниқланди.

Ҳабибий кўчасидаги хонадонлардан бирининг соҳиби ҳам тармоққа юқоридаги каби газсўргич улаб олгани туфайли кўш-ниларининг уйда табиий газ йўқлиги маълум бўлди. Шунингдек, Толзор кўчасидаги 49-мактабгача таълим муассасасида ҳам газсўргич ўрнатилиб, ноқонуний фойдаланиб келинган.

Тадбирларда ўндан ортиқ газсўргич олиб қўйилди. Сухбатларда бошқа истеъмолчиларнинг ҳуқуқлари поймол қилинаётганини аниқлаган ҳуқуқбузарлар келгусида газсўргичлардан фойдаланмасликларини маълум қилишди.

Тарғибот тадбирлари давом эттирилмоқда.

ЖАСУР ЮЛДАШЕВ,
МИБнинг Қўқон шаҳар бўлими бошлиғи

Хабарингиз бор, бугунги кунда Мажбурий ижро бюроси органлари тўлов интизомини мустаҳкамлаш баробарида бошқа хайрли ишларга ҳам қўл урмоқда.

Хайрли қўл қайрилмас

Ижтимоий тармоқлар аҳоли орасида оммалашганини инобатга олиб, МИБ Эллиқалъа тумани бўлими томонидан «Telegram» ижтимоий тармоғида «Xalq bilan – Ellikqal» гуруҳи очилди. Унда тумандаги ёрдамга муҳтож, кам таъминланган ва ногирони бор оилаларга беминнат ёрдам бериш кўзда тутилган.

Ҳозиргача ушбу гуруҳ орқали савобталаб инсонларнинг ёрдами билан 32 та хонадоннинг электр энергиясидан 5 млн. 109 минг 113 сўм, 15 та хонадоннинг табиий газдан 1 млн. 624 минг сўм, 8 та хонадоннинг ичимлик сувида 690 минг сўм ва 6 та хонадоннинг маийш чикинди бўйича 473 минг 500 сўм қарзи, жами 61 та кам таъминланган хонадоннинг қарзлари қоплаб берилди.

Бундан ташқари, 3 декабрь – Халқаро ногиронларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш куни муносабати билан 24 нафар ногироннинг ҳолидан хабар олиниб, совғалар топширилди.

Бундай хайрли ишлар давом эттирилмоқда.

РУСТАМ ЖАРЫЛКАГАНОВ,
МИБ Эллиқалъа тумани бўлими бошлиғи

Аллох таоло Қуръони каримнинг бир неча оятларида инсонларни эҳсон ва яхшилик қилишга буюрган. Хусусан, «Оли Имрон» сурасининг 92-оятда шундай дейилади: «Суйган нарсаларингиздан эҳсон қилмагунингизгача сира яхшиликка (жаннатга) эриша олмайсизлар. Ниманики эҳсон қилсангиз, албатта, Аллох уни билувчидир».

Айни вақтда тун узун, хаво бирмунча совуқ бўлгани учун фуқаролар энергия ресурсларини кўпроқ ишлатишга мажбур бўлади. Натияжада улар учун тўланаётган ҳақ ҳам кўпаяди. Бу эса кам таъминланган оилаларни қийнаб қўйиши табиий. Шуни эътиборга олган ҳолда Мажбурий ижро бюроси кам таъминланган, қарздор хонадонларнинг коммунал тўловлар бўйича қарзларини тўлашга ҳомийларни жалб этмоқда. Яъни шундай оилаларнинг рўйхати маҳаллалар билан ҳамкорликда шакллантирилиб, савобталаб тадбиркорлар эътиборига ҳавола этилмоқда. Саховатли инсонлар эса бу ишга бажонидил бош қўшмоқда.

Бюронинг Янгийўл шаҳар бўлими томонидан кам таъминланган оилалар истикомат қилаётган 9 та хонадонга маҳалла ва масжидлар билан ҳамкорликда ҳомийлар жалб этилди. Мисол учун, Олмос маҳалласида яшовчи 2-гуруҳ ногирони О.Х.нинг табиий газдан бўлган 3,6 млн. сўм қарзи «Fatix Lazzat Maya»

Саховатли инсонлар бу ишга бажонидил бош қўшмоқда.

МЧЖ томонидан тўлаб берилди. Шунингдек, Ишчилар шаҳарчасида яшовчи, боқувчисини йўқотган 3 нафар набирасини ўз қарамоғига олган Н.Е.нинг ҳам табиий газдан 746 минг, Янгибўғ маҳалласида яшовчи И.С.нинг ҳам табиий газдан бўлган 2,6 млн. сўм қарзини ушбу МЧЖ тўлаб берди.

Янгибўғ маҳалласида яшовчи А.Қ.нинг турмуш ўртоғи вафот этиб, 3 нафар фарзандини ёлғиз ўзи тарбиялаб келмоқда. Мазкур оиланинг электр энергиясидан 700 минг сўмдан ортиқ қарзини ҳам номи ошқор этилишини истамаган инсонлар тўлаб берди.

Бундай хайрли ишлар инсонлар ўртасидаги меҳр-оқибат ришталарини мустаҳкамлайди, ўзаро ҳурмат ва тоғувлик ориштига хизмат қилади.

БЕХЗОД АХМЕДОВ,
МИБ Янгийўл шаҳар бўлими бошлиғи

ЙЎЛ БЎЛСИН?

Хабарингиз бор, Халқаро пресс-клуб сессияларидан бирида Ўзбекистон экологик партияси вакили Тошкентга келаётган вилоятликларни қайд этишнинг янги тартибини жорий этишни таклиф қилган эди. Агар шундай тартиб жорий қилинса, қандай ҳолатлар юзага келиши мумкинлигини тасаввур қилиб кўрдик.

Профилактика инспекторининг хонаси

Ташқарида ҳорғин киёфада кириб келган инспектор устидаги куртасини ечиб, шкафага илади. Сўнг хонадаги ўтиришга мўлжалланган диванга ўзини ташлайди. Бироз мизғиб олмокчи бўлиб турганида эшик тақиллаб қолади. Профилактика инспектори эрини бўғина кўзғалиб, «Ким?» деб сўрайди. Ғийқ қилиб эшик очилиб, ўзининг шахсий уловиди пойтахтга қатнайди. Хайдар ака кўриниш беради.

— Мумкинми, командир?
— Келинг, Хайдар ака! — инспектор ўрнидан туриб, хонасига кириб келган фуқаро билан қўл бериб саломлашади. Қисқа салом-алиқдан сўнг Хайдар ака арз-дод қилиб қолади.

— Боя икки марта келиб-кетдим, йўқ экансиз. Сизнинг йўлингизни пойлаб, Тошкентга чиқиб кета олмай ўтирибман, командир.

— Нега чиқиб кета олмайсиз, Хайдар ака? Сиз шофёр бўлсангиз, сизга рухсатнома шартмас-ку.

— Тўғри, менга виза керакмас. Лекин «клиент»сиз қаёққа бораман, командир?

— Ха-я, буёғини ўйламаман, — дейди инспектор қошини чимириб.

— Шунақа, буёғини ўйламадан таклиф беришди,

жабрини биз тортамиз, — дея захарханда қилади Хайдар ака.

Бу гап «участковой»га тегиб кетади.

— Нега мендан ўпкалаяпсиз, Хайдар ака? Бунақа тартибни мен ўйлаб топганим йўқ-ку.

— Унда қаёқдан пайдо бўлди, командир?

— Ана, депутатлардан сўранг, ўшалардан бири берган таклиф бу.

— Ростданми?! — дейди бошини сарак-сарак қилиб. — Оббо тиниб-тинчимаган депутатлар-эй, нималарни ўйлаб топишмайди-я... — Сўнг пальтосининг ички чўнтагидан тўртта паспорт олиб, инспекторга узатади. — Шуларга рухсатнома қилиб беринг!

Профилактика инспектори аввалига паспортларга, сўнг Хайдар аканинг юзига тикилади.

— Бу нимаси, Хайдар ака? Нега бировларнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжатларини кўтариб юрибсиз?

— Улар бегона эмас, орасида қайнона-қайнотангиз ҳам бор.

— Қайнона-қайнотам?! — дея таажжубланган инспектор барибир оёқ тираб туриб олади. — Нима қипти улар бўлса? Шунга дарров рухсатнома қилиб беришим керакми? Йўқ, бунақаси кетмайди, Хайдар ака. Ўзлари келишсин. Чунки мен Тошкентга қай мақсадда боришгаётгани-

ни билишим керак.

— Лекин, командир... — Хайдар аканинг гапи озғина қолади. Шу пайт инспекторнинг қўл телефони сас бериб, «участковой» унга бармоғи билан «бир дақиқа» ишорасини қилиб, телефонни қулоғига тутати.

— Алло.

Телефондан танишининг овози эшитилади.

— Алло, Собитжон, яхшимиз?

— Ассалому алайкум, Хамид ака! Ўзингиз яхшимизсиз? — дея ўзини орқага ташлаб, астойдил суҳбатга киришади. — Қалайсиз, жиянлар катта бўлаяптими? Пойтахтда қандай янгиликлар?

— Раҳмат, катта бўлишаяпти. Худого шукур, тинчлик. Тушунманам, хизматдаги одамсиз. Шунинг учун ортқича вақтингизни олмай мақсадга қўчаман. Қисқаси, бир ёрдамнингиз керак.

— Бемалол, қандай ёрдамим керак?

— Шу десангиз, кеча хотинимнинг телефонда ота-онаси билан гаплашаётганини эшитиб қолгандим. Қайнонам билан қайнотам Янги йилни бизникида қутиб олиш учун меҳмонга келишмоқчи бўлиб турган экан. — Визасини тезлаштириб берайми? — дейди инспектор суҳбатдошининг гапини охиригача эшитмай. У ёқдан зардали жавоб келади.

— Қаллангиз жойидами? Ак-

синча, умуман виза берманг уларга!

Профилактика инспектори телефонни қўли билан ёпиб, Хайдар акага «паспортларни беринг» ишорасини қилади. Хайдовчи шошиб, паспортларни узатади. Инспектор паспортларни қўлига олиб, тез қўздан кечиради. Ичидан иккитасини алоҳида олиб қўяди. Сўнг яна телефондаги суҳбатини давом эттиради.

— «Ест», шеф, қўнгилни тўқ қилаверинг!

— Раҳмат, Собитжон. Келинлар бир айланиб.

— Насиб, худо хоҳласа. Майли, соғ бўлинг, Хамид ака, — дея телефонни ўчириб, алоҳида ажратилган паспортларни Хайдар акага узатади. — Хафа бўлмайсиз, Хайдар ака, иккита «клиент»ингиз «отмен» бўлди.

— Нега?! — дейди ҳеч вақога тушунмаган фуқаро.

Профилактика инспектори жавоб ўрнига елка учиради. Тарвузи қўлтигидан тушган Хайдар ака шумшайиб хонани тарк этади.

Эшик епилиши билан инспектор шошиб телефонни қўлига олиб, керакли рақамларни тиради.

— Алло, Хамид ака, боя олдимда одам бор эди, бемалол гаплаша олмадим. Ишимни Тошкентга қўчиришга ёрдам бера олмайсизми, божа?!.

Мақсудали ҚАМБАРОВ,
«Нуқу»

КЕЛГУСИ
СОНДА

Юзнинг
«юзидан
ўтолмай»
юзи шувут
бўлди

HUQUQ

YURIDIK GAZETA

MUASSIS:

**O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi**

BOSH MUHARRIR:

Jahongir MAKSUMOV

TAHRIR HAY'ATI:

**Erkin YULDASHEV
Halim BOLTAYEV
Sodiqjon NAZAROV
Hayot SHAMSUTDINOV
Utkirjon DEXKANOV
Maqsudali QAMBAROV**

TAHRIRIYAT
MANZILI:

**Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.**

Telefon: 233-98-40,

**Faks: 233-10-53,
233-64-85**

www.huquq.uz

info@huquq.uz

Tahririyatga kelgan ko'pyozmalar taqiriz qilinmaydi va egalari qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin. «HUQUQ» materiallari ko'chirib bosilganda manbaa sifatida gazeta nomi ko'rsatishi shart. [t] — tijorat materiali.

Buyurtma v.3997.
15 364 nusxada bosildi.
Oqog'oz bichimi A-3, hajmi 3 bosma toboq.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida teritib va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Navbatchi muharrir: N.NISHONOV
Sahifalovchi: S.BOBOLJANOV

Gazeta haftanang payshanba kuni chiqadi.
Sotuvda keltirilgan narxda

Nashr ko'rsatkichi 231

Gazeta «O'zbekiston» nashriyat matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxona manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirildi: 20.00 12 345 678 9

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida 2009-yil 12-oktabrda 0188-raqam bilan ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617

REKLAMA

«Samarqand mulk markazi» МЧЖ бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибиди ўтказиладиган очик аукцион савдосига таклиф этади!

Савдога Ўзбекистон Республикаси Вазиirlар Маҳкамасининг 2009 йил 31 декабрдаги 343-сонли қарорига мувофиқ ҳамда Бўлунгур туман ҳайвонлар касалликларни ташхиси ва озик-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги давлат марказининг 2019 йил 25 декабрдаги 14-сонли буюртманомасига асосан Бўлунгур тумани, А.Темур МФЙ, Шодмонов маҳалласида сакланаётган, 2001 йил ишлаб чиқарилган, давлат рақами 30 260 DBA, техник носоз бўлган «Дамас» русумли автомашина 2 992 000 сўм бошланғич баҳода қўйилмоқда.

Аукцион савдоси 2020 йил 27 январь кунни соат 11:00 да бўлиб ўтади. Аризалар расмий иш кунлари соат 10:00 дан 16:00 гача қабул қилинади (13:00 дан 14:00 гача тушлик). Ушбу автомашина 27 январь кунни сотилмаган тақдирда, **такрорий савдолар 3, 10 февраль** кунлари соат 11:00 да ўтказилади. Аукцион савдосида иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш савдо бошланишига бир кун қолганда соат 18:00 да тўқтатилади. Савдо қолбига 10 иш кунни ичида сотувчи билан олди-сотди шартномаси тузиш мажбурияти юклатилади. Талабгорлар автомашина бошланғич баҳосининг 100 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини АТИБ «Ипотека банк» Кўксарой филиалдаги 20208000804942465001 (МФО:00262, ИНН: 302129857) ҳисоб рақамига тўлашлари шарт.

Савдо ўтказиладиган манзил: Самарқанд шаҳар, М.Қошғарий кўчаси, 58-уй, 2-қават. Тел: (66) 233-80-13. Гувоҳнома №05496.

Хизматлар лицензияланган

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ва Самарқанд вилояти прокуратураси жамоалари ҳамда Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги маркази прокуратура фахрийси Аҳад Эсоновга укаси

Мўмин САМАДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ва Тошкент шаҳар прокуратураси жамоалари ҳамда Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги маркази прокуратура фахрийси

Валентина ДЕНИСОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Бош прокуратура ҳузуридаги департаментнинг Андижон вилояти бошқармаси жамоаси департаментнинг Жалақудук тумани бўлими бошлиғи Ғайратбек Хурбоевга падари бузруквори

Маҳамматжон ҳожи ХУРБОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Газетанинг навбатдаги сони
2020 йил 9 январда чиқади.

Юртимизда «Кўнгил кўзи» лойиҳаси доирасида Янги йил байрами арафасида «Совғалар қарвони» хайрия акцияси бошланди.

26-ДЕКАБР 2019-Ҳ.

HUQUQ N 52

(1197)

11

ЙИЛЛАР УМР КИТОБЛАРИДИР

Менинг назаримда ҳар бир йил 365 саҳифадан иборат бўлган бир китоб. Унинг саҳифаларидан қандай битиклар жой олиши ҳар кимнинг ҳаёт тарзига, ватан ва эл хизматига қай даражада камарбасталигига, дунёқараши ва руҳий оламининг нечоғлик бойлигига боғлиқ.

Энг муҳими, умр китобининг саҳифалари бўш қолмаслиги, унга доғ тушмаслиги, ҳар бир саҳифасидан эзгулик нафаси уфуриб туриши керак.

Ҳар бир кунни, яъни умр китобининг ҳар бир бетини эзгулик нурлари билан беазаган кишилар чинакамига саодатли кишилардир.

Умрни одатда йил билан ўлчаймиз. Аммо бошқа бир ўлчов ҳам борки, бу мазмун ўлчовидир. Масалан, шифокор кунлик фаолиятида бир инсоннинг ҳаётини сақлаб қолганидан мамнун бўлса ёки ҳуқуқшунос адолат мезонлари асосида иш қўриб, инсон тақдирига доир масалани қонун доирасида ҳал этса, муаллим бир соатлик дарсидан каноат ҳосил қилса, билингки, бундай инсонлар ўз ҳаёт саҳифаларини янги мазмун билан бойитган бўлади.

Ҳаётда бунга мисоллар кўп. Халқимиз тарихига назар ташласак, инсониятнинг бахти учун ўз ҳузур-халоватини унутиб, кеча-кундуз меҳнат қилган, адолат ва ҳақиқат йўлида ўз жонидан ҳам кечган, дунё сирларини билишга бутун умрини бағишлаган улуг инсонлар сиймоси намоён бўлади. Шу боис биз такрор ва такрор бўлса ҳам Беруний, Ибн Сино, Хоразмий, Улугбек ва Алишер Навоий сингари алломаларимизнинг номларини

тилга оламиз. Уларнинг китобларини ўқиймиз ва инсон ақлу заковатининг миқёсидан ҳайратланамиз. Бундай алломаларнинг умр китоби мазмунга бой, унинг мундарижаси ранг-баранг ва ҳар бир саҳифаси биз учун ибрат дарслиги бўлиб қолаверади. Уларнинг ҳаётига йиллар билан эмас, мазмунига қараб нисбат берамиз.

Вакт инсон иродасидан ташқарида мавжуд. У шиддат билан оқиб ўтаверади. Уни тўхтатиб, жиловлаб бўлмайди. Аммо вақтни узайтириш, яъни унинг ҳар лаҳзасидан унумли фойдаланиб, йиллар талаб қилинадиган ишни ойлар ва кунлар, гоҳида дақиқалар ичида бажариш мумкин. Шу нуқтаи назардан олиб қаралганда, мамлакатимиз мустақиллигининг ўтган 28 йили халқимиз ижодкорлиги ва бунёдкорлигидан далолат берадиган воқеаларга тўла бўлди. Бекор кетган йилмиз, бесамар кечган дақиқаларимиз бўлмади ҳисоб. Шаҳар-кишлоқларимизнинг бутунги жамоли, халқимизнинг фаровон ҳаёти, халқаро миқёсдаги обрўмиз, мамлакатимизнинг сиёсий ва иқтисодий салоҳияти ҳар қадамда намоён. Энг муҳими, одамларнинг онги, дунёқараши ўзгарган.

Бутун бепоён ватанимизнинг бир гўшаси бўлган Қарши шаҳрига боқиб туриб, улуг саркарда Амир Те-

мур Оксарой пештокига ёзириб қўйган битиклар ёдга тушади: «Қудратимизга шубҳа қилсангиз, биз қурдирган иморатларга боқинг!». Дарҳақиқат, таъмирланиб, янада чирой очаётган обидалар, кенг ва раvon кўчалар, замонавий шаҳарсозлик ва миллийликни мужассамлаштириб барпо этилаётган уйлар, муаззам иншоотлару кўркам майдонлар қадимий ва ҳамиша навқирон Насафининг хусну жамолини очиб, кўркига кўрк қўшиб турибди. Уларга қараб завққа тўласиз. Ишга, ўқишга, спорт саройига бораётган ёки бошқа юмуш билан кўчага чиққан кишиларнинг юриш-туриши, муомаласини кўриб мамнун бўласиз.

Мана, гўзал диёримизга янги – 2020 йил ташриф бурюмоқда. Тўнғиз йили ўз ўрнини Сичкон йилига бўшатиб беради. Янги йилимизнинг қадами кутлуг бўлсин! Йиллар – умр китоби. Ҳар биримиз унинг саҳифаларини ютуқлар билан беазаб, юртимизнинг ривожланган мамлакатлар сафига қўшилишига ҳисса қўшайлик!

Қириб келаётган 2020 йил ҳаммамизга муборак бўлсин, азиз юртдошлар!

Норбўта ҲОЗИЕВ,
«Низол»

REKLAMA

Агробанк" АТБ жамоаси
юртдошларимизни ва банк мижозларини
кириб келаётган Янги — 2020 йил билан
чин қалбдан табриклайди.

Мамлакатимиз иқтисодиётини янада
юксалтириш йўлидаги
саъй-ҳаракатларингизда улкан зафарлар
ҳамроҳ бўлсин. Сизларни бахту саодат
ва соғлиқ-саломатлик, оилавий
фаровонлик тарк этмасин!

/AgrobankChannel

/agrobankuzbekistan

Agrobank Mobile иловасини юклаб олинг

Download on the
App StoreGET IT ON
Google Play

www.agrobank.uz

тел.: (+998) 71 203 88 88

Хизматлар лицензияланган